

EGIPTO NASSERIS TAIKINTOJO VAIDMENY

VAKAR MIRĖ ANTANAS VALONIS

ČIKAGA. — Vakar Čikagoje, šv. Kryžiaus ligoninėje, po staigaus širdies smūgio mirė plačiai žinomas lietuvis visuomenininkas, finansininkas, įvairių organizacijų narys ir vadovas Antanas Valonis. Velionis gimęs 1892 metų lapkričio 22 d. Barklainių k., Velžių valsčiuje, Panevėžio apskrityje. Pradžios mokyklą lankė Lietuvoje, o atvykęs Amerikon 1913 metais dirbo tramvajų įmonėje, vėliau Sears Roebuck bendrovėje, o vakarais mokėsi, studijavo teisę De Paul universitete.

Velionis Antanas Valonis buvo Lietuvos Vyčių narys nuo 1917 metų, o 1922-27 metais buvo centro valdybos pirmininku. Nuo 1936 metų jis buvo Prekybos Rūmų kasininkas, 1943 metais perėmęs pirmininko pareigas. Kolumbo vytiš, nuo 1941 m. Lietuvos ūkininko draugijos šalpos klubo pirm., Labdaryų sąjungos pirm., 1936 m. Tautinės Olimpiados Amerikos lietuvių komiteto sekretorius.

Antanas Valonis nuo 1919 metų dirbo bankuose. Chicagos Savings ir Loan Assn. direktorius ir kasininkas, Metropolitan State viceprezidentas.

Daug darbo velionis įdėjo Altos Čikagos skyriuje — Čikagos Lietuvių Taryboje, kur buvo ilgametis kasininkas. Per jo rankas perėjo tūkstančiai Vasario 16 dienos progromis surinktu aukų. Ilgus laisvalaikio vakarus jis pašvėsdavo organizacijos darbams. Susirinkimuose atviras, nuosaikus, darbe sąžiningas ir atsidavęs, privačiuose santykiuose malonus ir draugiškas. Antano Valonio mirtis paliks nemažą spragą Čikagos lietuvių organizacijose, kurioms jis atidavė tiek daug savo jėgų ir energijos.

Plakaty miškas nepaveikė Kodžio

Praeitą šeštadienį ištisas plakatų miškas lingavo prie kardinolo Cody arkidiecezijos, bet kardinolas neturėjo drąsos išieiti ir pasiteirauti, kuo yra, nepatenkinti Lietuvių šv. Kazimiero Kapinių Sklypų savininkai.

Piketavo apie 300 žmonių. Jie nešė apie šimtą įvairiausių plakatų. Nuo 9 ryto iki 12-tos jie vaikščiojo apie kard. Cody įstaigą, aiškindami praėjimus apie lietuviams daromas skriaudas.

Pasirodo, kad pikete dalyvavo ne vien lietuviai. Katalikai buvo atsuntę savo atstovus iš kelių airių, lenkų ir slavų parapijų. Jie taip pat jautėsi nusiskriaustais, bet negali suminkštinti kard. Kodžio širdies. Jie labai susidomėjo lietuvių veda ma kova. Jie nori padėti lietuviams, kai lietuviai įtrauktų ir juos į reikalavimų sąrašus. Vieni jie neturi drąsos ginti savo teises.

Buvo televizijos ir spaudos atstovai. Channel 7 ir 2 perdavė žinias apie lietuvių piketavimą. Algis Regis padarė laikraštiniams kelis pareiškimus. Didžioji Amerikos spauda rašo apie kard. Cody pastatytų biurokratų daromą skriaudą lietuviams.

Plakatuose buvo tokių užrašų:

— Mūsų kapinės išniekintos!
— Kardinole, išvyk biurokratus iš mūsų kapinių!

— Gražink kapines reikalingą pagarbą!

Reporteris

♦ Jau vyksta Apollo 12 bandymai, besirengiant lapkričio 14 d. skridimui į Mėnulį.

IŠ VISO PASAULIO

PARYŽIUS. — Advokatas William Kunstler, kuris gina aštuonis riaušių agitatorius Čikagos teisme, lankėsi Paryžiuje, kur jis tarėsi su šiaurės Vietnamo atstovais. Jis pareiškė parsivežęs svarbių žinių apie amerikiečius karo belaisvius....

NEW YORKAS. — Cornell universitete studentai buvo apklaunami, kaip jie žiūri į demonstracijas su smurtu ir prievarta. 81% 3% visai atmetė smurtą, kiti 21% pasisakė už smurtą, kaip politinį ginklą, dar 2% visiškai užgrybė smurtą. Dauguma — 58% pasisakė prieš smurtą, jei jis paliečia kitų piliečių teises.

MANILA. — Filipinų prezidentas Marcos pareiškė, kad Filipinai bandys užmegzti kultūrinis ir prekybos ryšius su Sovietų Sąjunga ir Kinija.

LONDONAS. — Sovietai už du savo šnipus Helen ir Peter Krogerius, paleido iš savo kalėjimo ne tik Gerald Brooke, bet dar du britus, kurie buvo kalinami už narkotikų įvežimą į Sovietų Sąjungą iš Afganistano.

MASKVA. — Sovietų radijas pasmerkė Voice of America radijo programą, kurioje dalyvavo iš Rusijos pabėgusi Stalino dukutė Svetlana Allilujeva.

MANCHESTER, Conn. — Berdydami seną akmeninį tiltą darbininkai atrado du didelius akmenis luitus, kuriuose Yale universiteto paleontologai rado 7 colių suakmenėjusį kaulo gabalą, priklausantį prieš 200 milijonų metų šiose vietose gyvenusiui didžiuliam dinosaurui.

Bologna, Italijoje neseniai įvykusioj akademijų ir universitetų mokslinių leidinių parodoje aukso medaliu buvo apdovanotas vilniškės mokslų akademijos leidinys — E. Laucevičiaus studija "Popierius Lietuvoje XV-XVIII a." Ši knyga — spaudos darbas ir ypač turinys — buvo gražiai įvertinti ir lietuvių spaudoj užsieniuose.

Baigėsi Vatikano vyskupų sinodas

VATIKANAS. — Katalikų vyskupų sinodas pasibaigė priėmęs rekomendacijas Popiežiui, kuris pažadėjo jas svarstyti ir duoti savo atsakymą. Vyskupai reikalauja galios patarti Popiežiui ir su juo bendradarbiauti svarbesniuose visą Bažnyčią liečiančiuose klausimuose. Toliau rekomenduojama šaukti vyskupų sinodą bent kas dvejuose metais. Norima įsteigti pastovų vyskupų sekretoriatą Vatikane, kur vyskupų pažiūros būtų atstovaujamos nuolat ir pastoviai.

Jei Popiežius šiuos siūlymus patvirtins, bus gerokai sumažinta itališkos Romos Kurijos įtaka ir galia, nes tada svarbiausiais Popiežiaus patarėjais taps vyskupai.

Carl Stokes, Ralph Perk, Roman Gribbs, Richard Austin
Dviejų svarbių Amerikos miestų rinkimuose lapkričio mėn. 4 d. dėl mero vietos varžosi ir negrai. Clevelande dabartinis mэрas Carl Stokes siekia nugalėti respublikoną Ralph Perk, o Detroitе Roman Gribbs kovoja prieš Richard Austin.

Argentina galvoja apie atomo ginklus

SOCHI. — Sovietų Sąjungos kurorte, prie Juodosios jūros įvyko tarptautinė Pugwash konferencija. Joje dalyvavo mokslininkai iš 30 kraštų. Pugwash yra vietovė, kurioje gimė žinomas amerikietis milijonierius, kartu "kairysis" Cyrus Eaton, šias konferencijas pradėjęs prieš 12 metų. Konferencijos, paprastai, nagrinėja "taikos", nusiginėjimo, atominės energijos klausimus.

Tarp Amerikos delegatų šioje konferencijoje yra: Shulman, Wehstetter, Feld, Long ir Rabinovitch.

Konferencijos dalyviai išgirdo žinią, kad Argentina skubiai rengiasi gaminti atominius ginklus. Specialiame raporte sakoma, kad Argentina mobilizuoja visas savo fizikų jėgas ir išteklius. Ji nepasirašė atomo ginklų platinti draudžiančios sutarties. Vokiečių mokslininkai ir Siemens bendrovė stato Argentinoje atominės energijos reaktorių ir 1972 metais Argentina turės 31 megatonų reaktorių, kuris galės gaminti plutoną, naudojamą bombų gamybai.

Argentina bijanti, pagal Pugwash raportą, Brazilijos revoliucijos, kuri vieną dieną gali įvykti ir grėsti Argentinos saugumui. Argentina turinti urano klodų ir įsigijusi reikalingą reaktorių gali nepriklausomai gaminti atominius ginklus. Reaktorius statomas prie Paranos upės Atucha vietovėje, 60 mylių nuo Buenos Aires.

Streikas General Electric bendrovėje

NEW YORKAS. — Dvylika Amerikos darbo unijų išėjo vakar streikuoti prieš General Electric bendrovę, kurioje dirba 310,000 darbininkų, iš jų apie pusė unijų nariai. Cicero policija jau suėmė vakar penkis darbininkus, kurie bandė sutrukdyti į Hotpoint fabriką nestreikuojantiems darbininkams. Vienas darbininkas buvo sužeistas.

Šis streikas yra tiesioginis infliacijos padarinys. Darbininkai reikalauja ne tik algų pakėlimo, bet siekia gauti iš bendrovės pažadą, kad kylant prakayvenimo kainoms, automatiškai bus pakeliami ir jų atlyginimai.

VĒLIAUSIOS ŽINIOS

♦ Nobelio premija šiais metais pirmą kartą buvo skirta ir už laimėjimus ekonomikoje. Premija paskirta Olandijos prof. Jan Tinbergen ir norvegui prof. Ragnar Frisch.

♦ Jugoslavijoje žemės drebėjimas Banja Luka mieste užmušė 11 žmonių ir šimtus sužeidė. Sugriauta daug namų.

♦ Kenijoje įvyko demonstracijos prieš prezidentą Kenyattą. Minia jį puolė, kai jis atidarė naują sovietų statytą ligoninę. Sargybiniai penkis nušovė ir 48 sužeidė.

♦ Trys Amerikos astronautai buvo džiaugsmingai sutikti Bombėjų, Indijoje. Iš čia jie skris į Pakistaną, o po to — namo.

♦ Indijoje prasideda Tarptautinė parlamentarij unijos konferencija. Joje dalyvauja 12 JAV kongreso narių. Pakeliui į New Delhi jie buvo sustoję Maskvoje.

♦ Gynybos sekretorius paskelbė, kad greit bus uždarytos ar labai sumažintos 307 JAV karinės bazės namie ir užsieniuose. Manoma sutaupti 3 bil. dol.

♦ Valstybės departamentas pareiškė, kad Sovietų Sąjunga bando iš Lebano krizės pasidaryti medžiagos propagandai, tvirtindama, kad Amerika kišasi į Lebano reikalus.

♦ Boksiniuko Gene Tuney dukutė, 30 metų Joan Wilkinson, kuri dingo Norvegijoje rugpjūčio 28 d., buvo rasta Marsellio ligoninėje, Prancūzijoje. Ji esanti visai praradusi savo atmintį ir nežinanti, nei kur nei kas tokia esanti.

NEW YORKAS. — Trys vaikų maisto įmonės: Heinz, Gerber ir Squibb-Beech Nut paskelbė nebedėsiiančios į savo produktus monosodium glutamatą, nes pasirodė tvirtinimai, kad ta medžiaga pavojinga sveikatai.

CANNES, Prancūzija. — Šiandien garsiausias pasaulyje skulptorius ir tapytojas Pablo Picasso savo Rivieros viloje praeitą šeštadienį atšventė 88 metų sągyvenimo sukaktį.

General Electric Amerikoje turi 280 įmonių, 133 miestuose, 33-se valstijose. Ilgesnis streikas galėtų paliesti erdvės tyrimo darbus ir pakenkti karinių raketų gamybai.

Mirė pulk. P. Žilys

Chicagoje praeitą sekmadienį mirė Povilas Žilys. Šeštadienį jis buvo dar sveikas, išvažiavo į darbovietę, bet iš jos nebegrižo. Policija jį atvežė į ligoninę, kurioje sekmadienį jis mirė. Nustatyta, kad jam į galvą buvo duoti trys smūgiai.

Povilas Žilys 1897 m. gegužės 1 d. gimė Panevėžio aps., Smilgių vals., Ažagų kaime.

Baigęs gimnaziją, Žilys įstojo į Lietuvos Karo mokyklą, kurią baigė 1921 metais. Jis visą laiką tarnavo Lietuvos kariuomenėje, pasiekdamas pulkininko laipsnio. Lietuvos vyriausybė buvo išsiuntusi jį mokyti į Belgiją. Ten jis baigė karo akademią 1931 metais. Lietuvoje paskutiniu metu Žilys buvo vyriausio štabo narys.

Hanojus paleidžia tris amerikiečiai

SAIGONAS. — Šiaurės Vietnamas paskelbė, kad bus išnėlaisvės paleisti trys amerikiečiai kareiviai, dingę kovos lauke pernai sausio mėnesį Que Son slėnio mūšiuose. Viet Congo radijas paskelbė, kad belaisviai paleidžiami "žmoniškumo" sumetimais.

Iki šiol komunistai yra paleidę jau 18 amerikiečių karių. Be to, priešas laisvę davė dviem civiliam amerikiečiam ir vienai vokiečių galestingajai seseriai. Keli belaisviai patys pabėgo.

Iš viso dingusių sąraše yra 1,319 amerikiečių kareivių. Tikrai žinoma, kad iš to skaičiaus 413 yra šiaurės Vietnamo nelaisvėje. Apie kitus galima tik spe-lioti.

Arthur Burns paskirtas Federalinės Atsargų Tarybos pirmininku vietoje William McChesney Martin.

LEBANO ĮTEMPIMAS KIEK ATSLŪGO, ĮSIKISUS EGIPTO PREZIDENTUI

BEIRUTAS. — Lebane sumažėjo susikirtimai tarp Lebano kariuomenės ir arabų partizanų. Po 5 dienų neramumų, kuriuose žuvo 47 asmenys, ir šimtai buvo sužeisti, Egipto prezidentas Nasseris ėmėsi iniciatyvos suderinti Lebano valdžios ir Palestinos arabų grupių nesantaiką. Nasserio specialus pasiuntinys dr. Hassan Sabri El Kholi lankėsi Sirijoje ir Irake, ragindamas tų kraštų valdžias nespauti Lebano ir nesukelti arabų civilinių kovų. Lebanas sutiko atsiųsti į Egiptą delegaciją, kuri susitiktų su vyriausiais Palestinos laisvinimo organizacijų vadais.

Opozicija nieko nelaimėjo

LISABONA. — Parlamento rinkimai Portugalijoje atnešė valdančiai Tautininkų unijai visišką laimėjimą. Opozicija, kuriai šioje diktatūrinėje santvarkoje pirmą kartą buvo leista išstatyti kandidatus, nelaimėjo 130 vietų parlamente nė vienos vietos ir jos kandidatai surinko apie 11% visų balsų, daugiausia pramonės rajonuose.

Visus nūstebino buvusio premjero, diktatoriaus Salazar'o pasirodymas rinkimų būstinėje, kur jis atidavė savo balsą. Jam dar nepranešta, kad jis po širdies atakos ir suparalizavimo buvo jau pakeistas kitu premjeru — Caetano. Rinkimų proga Salazar'as pirmą kartą pasirodė viešumoje.

Portugalų parlamentas teturi mažai galių krašto valdyme, tačiau jis turi teisę pakeisti konstituciją. Naujasis premjeras Caetano siekia padaryti kai kurių pakeitimų. Šiuose parlamente rinkimuose daug senųjų tautininkų atstovų, rėmusių Salazar'ą, buvo pakeisti naujais atstovais. Caetano rėmėjais.

Rinkimų stebėtojai praneša, kad balsavimo būstinėse buvo opozicijos stebėtojai ir rinkimai buvo vykdomi sąžiningai, bešališkai. Opozicijos vadai dar nepaskelbė savo nuomonės apie rinkimų eigą, jie tik nurodė, kad sunku dalyvauti rinkimuose, kada valdžia prieš juos naudoja cenzūrą, neleidžia susirinkimų ir trukdo organizuotis.

Maskvos generolai ragina ginkluotis

WASHINGTONAS. — Artėjant Amerikos-Sovietų Sąjungos deryboms dėl atominio ginklavimosi sustabdymo, komentatoriai nurodo, kad sovietų vadų tarpe esančios tuo klausimu dvi nuomonės. Vieni Kremliaus vadai; vadovaujami premjero Kosygin'o, norėtų sumažinti ginklų lenktynes, nes jos daug kainuoja ir kenkia krašto ekonomikai. Kiti, daugiausia kariuomenės vadai, reikalauja vis naujų ginklų, naujų bandymų, tyrimų ir daugiau lėšų.

Pastarųjų nuotalkas neseniai pareiškė maršalas Nikolai Krylov, sovietų raketinių jėgų viršininkas. Jis Krasnaja Zvezda žurnale įrodinėjo net pasirem-damas Lenino raštais, kad negalima apleisti naujų ginklų ir naujų metodų ieškojimo, nes tai būtų ne tik neišmintinga, tiesiog nusikaltimas. Esą reikia svarstyti ir nustatyti, kokius ginklus gali ateityje įsigyti galimas priešas ir pritaikyti naujus metodus gynybai prieš tuos ginklus.

Šiandien Izraelis renka naują parlamentą. Paskutiniai įvykiai Lebane sukėlė Izraelyje nemažą įtempimą, nes siena su Lebanu yra vienintelė reliatyviai rami Izraelio siena. Visose pusėse arabų partizanai puola Izraelio užimtą teritoriją ir padaro nemažai nuostolių.

Spėjama, kad parlamento rinkimus vėl laimės valdančioji Darbo partija ir kad vyriausybė liks nepasikeitusi su dabartine premjere Golda Meir priekyje. Se-name parlamente darbiečiai turėjo savo kontrolę 75 vietas iš 120 parlamento vietų.

Markės pakėlimas nekenks pramonei

BONA. — Naujas Vokietijos koncleris Brandtas, tapęs vyriausybės galva pirmą kartą pasakė kalbą Vokietijos gyventojams televizijos programoje. Jis turamino vokiečių biznierių ir darbininkus, sakdamas, kad markės pakėlimas 9% nesukels ekonominės krizės ir neatneš darbo.

Vokietijos vyriausybė nutarė penktadienį pakelti markės vertę ir tuo sulaukyti infliaciją namie bei užkirsti kelią spekuliacijai. Nuo markės pakėlimo gali nukentėti mažesnis vakarų Europos šaly: Belgija, Olandija, Šveicarija. Joms gali tekti savo piniginius vienetus irgi priederinti. Vokietijos žingsnis padės Prancūzijai ir Britanijai.

Vokiečių eksportuojamos prekės gali pabrangti. Volkswagen automobilių kainos Amerikoje pakilo 2,5%, o kitur nuo 7% iki 11%. Vokiečių įmonės po markės pakėlimo turės arba pakelti savo gaminių kainas arba pri-siimti mažesnius pelnus.

Pasaulio unijų konferencija

BUDAPEŠTAS. — Vengrijoje pasibaigė Pasaulio Darbo Unijų Federacijos suvažiavimas, kuriame dalyvavo 461 delegatas iš 97 valstybių. Komunistai šioje organizacijoje turi didelę įtaką, tačiau jau pačioje konferencijos pradžioje paaiškėjo nemaži nuomonių skirtumai tarp pačių komunistų. Juos sukėlė daugiausia sovietų invazija į Čekoslovakiją. Okupacija visai tiesioginiai palietė federaciją, nes jos centro įstaigos yra Čekoslovakijoje.

Japonijos, Austrijos ir Airijos delegatai skundėsi, jog sovietų įsiikšimas Čekoslovakijoje pakenkė pasaulio darbininkų vienybei. Sovietų okupaciją kritikavo ir Italijos unijų atstovai. Federacijos nauju prezidentu išrinktas Urugvajaus atstovas Enrique Pastorino, generalliu sekretoriumi — Pierre Gensous iš Prancūzijos.

TVIRTA SVEIKATA - PASTOVI LAIMÉ

Kūno, proto ir jausmų darnos pagrindai

Naujausių mokslo žinių populiarius perteikimas

JONAS ADOMAVIČIUS, M. D.

PERDAUG SVORIO - PERMAŽAI SVEIKATOS

Medicina paduoda pakankamai davinių, įrodančių, kad nutukimas yra rimtas sveikatos ardytojas.

Mediciniška tiesa

Sis kraštas darosi nutukusiųmonių būstinė. Nuo Pilietinio karo laikų io krašto kariuomenėn šaukiami vyrai darosi ne tik aukštesni, bet ir sunkesni. Ir kas sveikatai žalinga — jie darosi greičiau sunkesni negu aukštesni. Dar viena nesveikata: kuo šio krašto žmogus artinasi daugiau senatvėn, tuo jis stengiasi būt riebesnis. Per paskutinius 20 metų Bostono apylinkėse atlikti tyrimai parodo, kad kas penktas gimnaziją (High School) baigęs mokinys yra per daug nutukęs. Dar šiandien, kad per paskutinius 15 metų riebiųjų moksleivių nuosimtis pakilo nuo 15 iki 20. Nutukėlių skaičius — tiek suaugusių, tiek jaunuolių — svyruoja įvairiose šio krašto vietovėse. Rytinėse kaimo srityse žmonės esti laibesni už tų vietovių mieste gyvenančiuosius. Vakarų ir pietų srityse gyvenantieji yra kiek lengvesni už šiaurės, rytų ir vidurinių vakarų didmiesčiuose gyvenančiuosius šio krašto žmones. Bendrai paėmus, šios šalies miestuose gyvenančiųjų suaugusiųjų didesnis trečdalis daugiau sveria negu jie turėtų.

Ne tik susirūpinti, bet ir tvarkytis reikia su nutukimu

Nutukimas yra didelė sveikatai kliūtis. Yra neabejojamų įrodymų, kad perdidelis svoris skatina daugelį ligų, vedančių žmogų į kapus. Nutukėliai dažniau miršta nuo širdies ir kraujagyslių ligų, ypač nuo širdies atakų, negu normalaus svorio žmonės. Net iki keturių kartų daugiau miršta nutukusių cukrine liga, negu normalaus svorio asmenys. Tas pats nutukėliams blogis yra sergant kepenų bei inkstų ligomis. Net ir nelaimingų atsitikimų (accidents) atvejais riebieji daugiau nukentė. Viena patieka riebesiems yra — jų mažiau miršta nuo savivudysčių ir džiuvos. Tač nė vienas nutukėliui nėra ko laukti, atidėti, reikia tuojau imti savus lašinius tirpyti.

Štai dėl ko žmogus nutunka

Užsisėdėjimas — nutukimo draugas. Tai didžiausi nutukimo priežastis šiandieninių žmonių tarpe. Nejudrumas nutukusiųjų tarpe artina greitesnę mirtį visiems širdimi negaluojančioms žmonėms. Čia blogybės

ANELE KIRVAITYTĖ

Alvudo Vaikų Teatre — suaugusiųjų padaliniiu pastatius S. Ciurlionienės "Kuprotą Oželį". Čia ji Onytė — grįžanti iš laukų su gėlėmis. Nuotrauka M. Nagio

visada geriau vadinti nutukimui (obesity) perdaug sveriančiais, nors pastarasis nemėgsta tokio pavadinimo. Laboratorijose nustatomas žmogaus riebumas jį sveriant vandenyje ar su instrumentu sužnybiant jo odą. Paprastesnis būdas orientavimuisi apie žmogaus perdidelį nutukimą yra sužnybimas jo odos žemiau peties — ties rankos viduriu (raumenis vadinamo "triceps" srityje)". Kiekvienas žmogus pats savo riebumą gali pasitikrinti.

Paprasciau perdidelis riebumas nustatomas štai kaip: jei tu atrodi per riebus, greičiausiai tu ir esi toks. Tik nustokime bėgę į kitą kraštutinumą. Kiek pagyvenusios moterėlės nemėgsta save laikyti nutukusiomis, nors ir būdamos tokios, tiek jaunesniosios laiko save nutukėlėmis, kartais tokiomis nebūdamos. Jaunuoliai, ypač merginos, mėgsta save laikyti nutukusiomis, nežinint kaip tinkamą figūrą anos turėtų. Tik keletas jų norėtų pridėti svorio su sąlyga, kad riebalai eity į jų trokštamas kūno dalis. Bet didžioji merginų dauguma tariasi esančios perriebios. Užtai jos ima nedavalyti, jos pradeda laikytis savo išgalvotos dietos. Ji dažnai stokoja įvairių maisto dalių. Taip ir piama giltinė — tiek pagyvenusias nutukėles, tiek jaunas save nutukėlėmis besivadinančiasias.

Kaip nustatomas žmogaus perdidelis riebumas

Perdidelis svoris reiškia daugiau negu norma svėrimas. Nutukimas reiškia daugiau negu norma riebalų turėjimas. Todėl

Perdaug svorio — tikrumoje perdaug riebalų

Jei geros sveikatos suaugęs žmogus (sakykim, viduramžio sulaukęs) ima savo svorį didinti, žinokime, kad jo svorio didėjimas yra dėl riebalų susikrovimo. Perdidelis svoris tikrumoje yra perdaug riebalų turėjimas. Visai kitas reikalas su jaunuoliu. Jie normaliai turi didėti svoriu ir ūgiu, tai ne tik normalu, bet ir pageidaujama. Jaunuoliai, ypač fizinio darbo nevengantieji išvysto savus raumenis tinkamai, tokie net riebalų kiekį sumažina savame kūne.

Protingai turime vertinti davinius gautus pagal žmogaus ūgio ir svorio lentelės. Raumeningi asmenys, ypač sportininkai, gali būti perdidelio svorio, bet net permažai riebalų turėti, mat, jų raumenys labai išvystyti esti.

Nutuksi, kai mažiau judėsi nors mažiau ir valgsi

Dabar žmonės riebeja — tai faktas. O dėl ko? Manoma, kad jie daugiau valgo. Tai nevisiška tiesa. Tyrimai parodė, kad dabar žmonės mažiau valgo už 1900 m. valgiusiuosius. Tik dabartinių žmonių judėjimas daug daugiau sumažėjo negu jų valgio kiekis. Skirtumas — valgio perteklius susirinko įvairiose dabartinio žmogaus kūno vietose. Todėl pamėkime visi dabar tai, ką mėgo žmonės pusimtyje metų atgal. Tada žmo-

nės daugiau dirbo, mašinių darbams neturėjo.

Net sėdincio darbo darbininkai senovėje prieš į darbą eidami skaldė malkas,ėjo pėsti darban, dirbo po 10 valandų, šešias dienas savaitėje. Sekmadeniais su šeimomis žmonės ėjo kelias valandas pėsti pasivaikščiodami. Dabar senovės sveikai besielgiantiems žmonėms atitinka tik bėgikai besitreniruodami sporto stadione. Visokie darbe pagerinimai šiandieninį žmogų priverstė mažiau judėti. Mažiau judantis turi mažesnę apetitą, bet didesnį palyginus su jo nedarbingumu. Už tai nejudrus ima tukti. Darbe patobulinimai priverstė mus mažiau judėti, bet kartu neatsakančiai mažiau valgyti — mes ėmėme tukti. Dėl to dabartinis amerikietis turi tris pasirinkimus: 1. visą laiką būti alkanas, 2. imtis didesnio aktyvumo, 3. nutukti.

Judėk — riebalai bėgs nuo tavęs

Norėdamas suliešėti, žmogus privalo imti daugiau judėti. Tada apetitas susireguliuos atsakančiai energijos išlaidoms. Ne kiekvienam vienodai tinka vienkū sudėjimo asmenis, jie vadinasi ecomorphiniai tipai. Tai ištisė — ilgų galūnių žmonės. Tokie ir daugiau valgydami, o mažiau judėdami nenutuks. Prisiimkime ilgarankes mergaites, jos niekada nenutunka. Priešingai nutiks su stambių kaulų ir stambiais raumenimis žmonėmis (jie vadinami medicinoje mesomorphiniai tipais). Jie turi daugiau raumenimis dirbti nenorėdami nutukti. Taip jam atsitinka, nes jo prigimtis, jo genai yra skirtingi.

Visi žino, kad nustojes futbolą žaisti vyras ima tukti. Žmonės mano, kad jis žaidamas turėjo daug valgyti. Tikrumoje, jis nustojes žaisti valgo mažiau, bet juda neproporeingai

mažiau, todėl jis tunka. Prisiimkime ilgų distancijų bėgikus. Jie esti laibi. Tokie nenu-tunka, kaip futbolo žaidėjai, net ir nesportuodami, nors ir dauban, dirbo po 10 valandų, šešias dienas savaitėje. Sekmadeniais su šeimomis žmonės ėjo kelias valandas pėsti pasivaikščiodami. Dabar senovės sveikai besielgiantiems žmonėms atitinka tik bėgikai besitreniruodami sporto stadione. Visokie darbe pagerinimai šiandieninį žmogų priverstė mažiau judėti. Mažiau judantis turi mažesnę apetitą, bet didesnį palyginus su jo nedarbingumu. Už tai nejudrus ima tukti. Darbe patobulinimai priverstė mus mažiau judėti, bet kartu neatsakančiai mažiau valgyti — mes ėmėme tukti. Dėl to dabartinis amerikietis turi tris pasirinkimus: 1. visą laiką būti alkanas, 2. imtis didesnio aktyvumo, 3. nutukti.

Normalus svoris nuo vaikystės — geras kraitis

Jei nuo mažens kuris esti lie-sas, tam bus lengviau tokiu išlikti suaugus. Dr. Jean Mayer atlikti tyrimai rodo, kad maži vaikai — jaunesni kaip 2 metų amžiaus esti nutukę ne vien kad bėgimu. Už tai nejudrus ima tukti. Darbe patobulinimai priverstė mus mažiau judėti, bet kartu neatsakančiai mažiau valgyti — mes ėmėme tukti. Dėl to dabartinis amerikietis turi tris pasirinkimus: 1. visą laiką būti alkanas, 2. imtis didesnio aktyvumo, 3. nutukti.

Užtai reikia tėvams nusiteikti daugiau sportuoti. Tada vaikai ims mus pasekti. Toks plaukiojimas ar teniso žaidimas yra geros mankštybos. Tik jau dabar nė ežere nebus vietos, jei nenorėsi žmogaus išmatose mirkti. Tai tau ir turtingumas krašto, kai vienas užsimano įvairiopa žmogų žudyti — visi kiti leidžiasi žudomi geriau, kaip anie avinai skerdyklose. Kultūringi kiti kraštai mus seniai pralenkė. Masiniai sportas žmonėms peršamas tokiose šalyse kaip Australija, Naujoji Zelandija, čekoslovakija, Ven-

grija bei Skandinavijos kraštai. Dabar nebus leidžiama statyti naujos mokyklos, kur nebus įrengta maudyklės, tenisui aikštės bei kitos sportavimui priemonės. Mes turime imti nusiteikti, kad sportavimas yra būtinas sveikatai, o ne vien tik pasilinksminimas.

Išvada. Keičiasi žmonės — keiskimės mes savo nusiteikimais į sveikatos pusę. Didžiausioji giltinė šiame krašte yra širdies ir kraujagyslių susirgimai. Daugiau negu milijonas žmonių šiame krašte miršta nuo tokių negerovių. Trys ketvirtadaliai iš jų miršta dėl širdies kraujagyslių susirgimo. Minėtos ligos panaikino paskutinių 20 metų medicinos pažangą: nepagerino suaugusio žmogaus sveikatos — neprailgino jo amžiaus. Nei medicina, nei socialiniai darbuotojai nei sveikatos srityje veikėjai neatlaiko prieš tą veikiausią giltinę.

Užtai grįžkime visi prie darbų laukuose, daržuose, darželiuose bei namuose ar apie namus. Darbas ne tik svorį mažina, bet jis kontroliuoti padeda kraujo riebumą, pakeltą kraujospūdį ir kraujagyslių elastiškumą. Todėl lietuviškas darbštumas tegul būna mums net senyvam amžiuje geriausias vaistas nuo širdies atakų. Tai bus daug pigesnis ir mažiau rizikingas veiksmas už širdies transplantaciją.

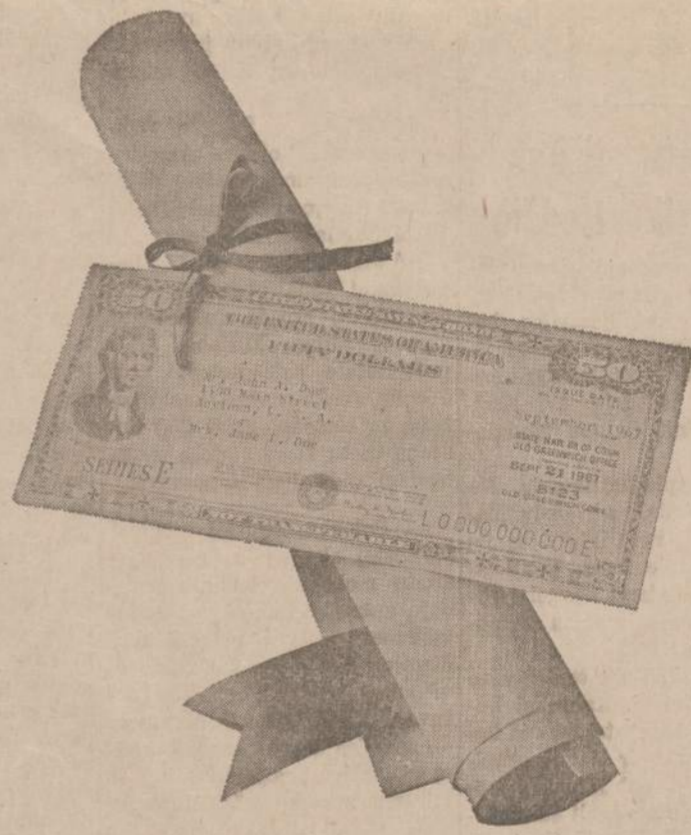
Pasiskaityti: Dr. Jean Mayer, Ph. D.: Overweight: Causes, Cost and Control.

SKAITYK LAIS IR PARAGINK KITOS SKAITYTI VAITIKNAS

Nuotaikingai vaikai leidžia laiką jiems Alvudo suteiktaj aplinkoj. Nuotrauka M. Nagio

Star-spangled sheepskin.

How do you put aside enough money to put a child through college? Like this: join the Payroll Savings Plan where you work or Bond-a-Month Plan where you bank. When graduation day comes, you may not see the stars spangled over the sheepskin, but you'll know they are there. Because the Bonds that grew enough in interest to pay for college also helped your Uncle Sam. Buy Bonds—help your country as you help yourself.

NOW—Higher Rates! Savings Bonds now pay 4.25% when held

U.S. Savings Bonds, new Freedom Shares

The U.S. Government does not pay for this advertisement. It is presented as a public service in cooperation with the Treasury Department and The Advertising Council.

NAUJIENOS
1739 So. Halsted Street Chicago, Ill. 60608

Chicago Savings and Loan Association

5 1/4 %
Certifikatai išduodami tūkstantimėmis. Mažiausiai turi būti \$5,000. Pelnas mokamas kas trys mėnesiai.

Ant visų knygetių sąskaitų
Nuošimčiai priskaitomi kas diena, išmokami kas trys mėnesiai.

4 3/4 %
Ant visų knygetių sąskaitų
Nuošimčiai priskaitomi kas diena, išmokami kas trys mėnesiai.

ŠTAI NARIAMS TEIKIAMAS MŪŠŲ PILNAS PATARNAVIMAS:

- Vacation Club
- College Bonus Savings
- Home Mortgage Loans
- Home Improvement Loans
- Christmas Club
- Insured Family Savings
- Notary Public Service
- Free community rooms for your organization's meetings
- Cash checks and pay all family bills with our special money order checks.
- Sell & redeem U.S. Bonds
- Two large free park'g lots
- Save-by-Mail Kits
- Travelers Checks
- Safe Deposit Boxes

Chicago Savings and Loan Assn.

John Pakel, Sr., President and Chairman of the Board

6245 SO. WESTERN AVE.

TEL. GR 6 - 7575

HOURS: Mon. 12 P. M. to 8 P. M., Tues. 9 to 4, Thurs. and Fri. 9 to 8, Saturday 9 to 12:30

MIKAS VILKUPENAS

PASIMATYMAS

(Tęsinys)

— Pamatysi, pon, — tarė ji, vesdamosi mane į savo namus. Namai besų dviejų aukštų, mediniai, jau iš lauko pusės kiek aplesiti, senokai dažyti, bet buvę dailūs ir patogūs. Už namo buvo matyti nedidelis sodelis.

Kai ptiėjom prie durų, išgirdom viduje lojant — bostukais, tenoriniais ir sopraniniais. Moteris sako:

— Jie junta, kad sugrįžtu su šitais. Taip jie visada mus keturis pasitinka.

Kai moteris atidarė į priemenę duris, iš karto mušė į nosį šuniško ir kitokio tvarto kvapo. O tą pačią valandėlę supuolė į priemenę ir keturi šunys įvairaus dydžio. Jie smagiai lojo ir kitaip rodė savo džiaugsmą sugrįžusiai šeimininkei. Po konom pasisuko kniauskėdami ir keli katinai.

— Matai, pon, — vesdamosi mane tolyn, kalbėjo moteris, — šunų turiu septynis, o visus patinus. Nemėgstu kalių; žinai, tamsta, jau būtų per daug... Katinų turiu keturis, o kačių — nė vienos.

— Ar tie visi bičiuliai nesipeša? — paklausiau.

— Ne be to. Kartais tenka įsikšti į tarpą. Antai rimbas ant vagio. Užvežu kuriam pikčiurnai ir sutaikau. O kitą kartą jau gana tikrai parodyti rimbą, ir jau tyła, tiktai kuris dar pauržia.

— O kaip šunės pakenčia katinus? Juk šuo ir katė — nuo amžių priešai.

— Čia jie visi turi pakęsti vienas kitą. Iš pradžių visko buvo, ypač kai po vieną vis didinau savo būrį. Parvedu naują šunelį, tai dar veikia pirmieji

priima. O parvesk naują katiną, tai visi puola. Bet katinus rykštė, o šunis rimbas sutaiško.

— Ar jie čia po visus namus laksto? — paklausiau.

— Ne po visus. Aukštai aš pati gyvenu, jie visi — žemai. Matai, pon, mano namai dideli: žemai penki kambariai ir virtuvė, aukštai — taip pat. Trys didieji šunys turi atskirą kambarį, ir ten jau niekas kitas neįeis. Mažesnieji vėl turi savo kambarį. Devyni katinai — dviejuose kambariuose. Seriu visus virtuvėje. Jie žino savo laiką ir pašaukti ateina tie, kuriems kas iš eilės priklauso.

Virtuvėje ant lentynos buvo matyti visa eilė dubenų ir dubelių.

— Maistas sandėlyje, — paaiškino moteris. — Iš čia pat tai ir jie patys pasiimti, o ir ne laiku. Turi būti tvarka. Taip pat jie kiekvienas turi žinoti ir savo kampa, savo guolį. Pažiūrėk tamsta.

Iš tikro: šunims buvo patiesti ant grindų maži kilimukai, ir kaurie jau gulėjo savo vietose. Katinai turėjo kiekvienas kambaryje po stalą ir iš viso keturis krėslus. Krėslai užtiesti minkštais kilimėliais ar plonais priegalvėliais — tai katinų guoliai. Ir abiejuose katinų kambariuose po storą medgalį viename kampe.

— Argi tamsta nežinai? — pamaciusi mane žiūrint į medgalius, tarė šeimininkė — Tai namams pasigalasti. Žiūrėk, tamsta, kaip jau subraižyti. Patys katinai mane pamokė. Išbėgs, bėdavo į sodeį ir braižo nagais obelį. Kone padžiovinu. Parpinau du rąstgalius, ir užtenka. O dabar, pon, prašau į viršų: pamatyk, kaip gyvena našlė aukščiau savo keturkojų.

Dariaus - Girėno Klubu Valdyba. Iš kairės: Jonas Atkožaitis, klubo ūkio vadovas; dr. Vytautas Mileris, klubo pirm.; Stasys Geldys, išdinininkas; Algis Juška, izdo sekretorius; Alf. Velavicius, sekretorius; Alf. Kasputis, klubo vicepirmininkas.

Patogiais laiptais užlipome aukštyn. Ano buto durys besančios atidaros, o už durų viduje ant dailaus, bet jau seno kilimo begulgis buldogas. Moteris jam pasakė:

— Gugi, dabar tu čia nereikalingas — eik sau žemyn. Šuo neskubėdamas pakilo ir išėjo pro duris.

— Tai mano stipriausias ir ištikimiausias, — pasakė moteris. — Išmokiau jį pasaugoti mane, kad niekas į mano butą neįeityt: nei gyvulus, nei žmogus. Jis ir saugo. Ir naktį čia nakvoja.

Šios moters butas, buvęs kada gana puošnus, dabar atrodė jau padėvėtas ir apleistas. Lyg pagavus mano mintį, moteris pasisakė:

— Neužtenka laiko. Septyni šunys, keturi katinai. Reikia maistą supirkti, reikia parsinešti, paruošti. Reikia ir pavalyti. Daugumas iš jų žino, pro kur ir kaip išbėgti į kiemą, ir čia pat yra dėžų su smiltin, bet kiti kartais ir kitaip padaro... O gyvenu visai viena, niekas man nepada.

— Ar vaikų neturite? — paklausiau.

— Turiu, kaip neturėjus. Duktė ištekėjus, sūnus vedęs. Jie turi savo šeimas ir gyvena kituose miestuose. Žinote, dabar jaunimas negerbia savo tėvų... Beje, ar galėčiau tamstą pavaišinti?

To pasiūlymo kaip tik ir bijojau, nes mano širdis jau ir be to kūliais vertėsi. Našlės bute

kvapas ne ką buvo geresnis kaip žemai.

— Labai dėkoju, — pasisakiau. — Aš jau turiu eiti. Tik man dar laikas įdomu.

— Prašau, pon.

— Jūs sakote, našlė, viena. Daug turite išlaidų tokiame būriui keturkojų... — Supantu, ką tamsta nori žinoti. O dėl išlaidų rūpesčio neturiu. Mano vyras paliko krūvą pinigų, o vaikus jau buvo ap rūpinęs. Taupėva abu. Ir pensiją dar šio kių tokią gaunu. Žinai, pon, kad beveik vienų procentų viskam užtenka.

Pamačiau ant stalo "Laiškus Lietuviams".

— Gal ir daugiau laikraščių skaitote? — paklausiau.

— Daugiau? Brangus pone, šitam laiko neužtenka. Nereikalingos būtų išlaidos.

— Ponia, nereikalingos nebūtų, nes paremtumėte spaudą.

— Tegu remia tie, kurie skaito, o man gana mano rūpesčių ir išlaidų.

— Atsiprašau, ponia: yra tokių, kurie labai norėtų skaityti, bet išteklių neleidžia.

— Ir manieji išteklių ne aitaro sunėsti. O jau ir suprantu, pon: bene ir tamsta į mano turtą tiesi ranką?

— Kaip tai? Atsiprašau, ponia, jei Jūs taip galėjote pamanyti.

— Nesunku pamanyti, — jau kiek aptemusi kalbėjo šeimininkė. — Neseniai vienas toks buvo. Įkyrus viliokas: spaudai duok, bendruomenėi duok, visokiems fondams duok. Jis net išdriso man pasiūlyti sumažinti mano keturkojų draugų. Kiek pinigų atliksi!.. Ar tamsta įsivaizduoti? Jau taip užvirė man širdis — vos tik susilaikiau nepašaukusi Gugi.

O tas juo Gugiš jau ir bejeinas pro duris.

— Gulkis, Gugi, — paragino šeimininkė.

Suo atsigulė, o ji man sako: — Matai, pon: aš tik stipriau kelis žodžius pasakiau, jau jis ir atėjo. Numanė, kad gali būti reikalingas. O vienas toks reikalas jau ir buvo. Tada visi trys į mano balsą atbėgo.

Dabar jau man laikas buvo pasiūlyti.

DARIAUS IR GIRĖNO KLUBO IŠVYKA

Spalio mėn. 19 d. Detroito Dariaus ir Girėno Klubu valdyba surengė nuotaikingą išvyką į klubo išdinininko Stasio Geldžio sodybą prie dailaus miškelio, paskendusio pilkame rudens lietuje. Susirinko iš Detroito ir Ann Arboro žmonės, kurių net visas septyniadesimtys lengvai sutilpo erdviuose Geldžio namuose. Buvo ir jaunimo. Justas Pusdešris įtaisė muziką, dr. Vytautas Mileris pasirūpino jautienos kepsniais, Rimgaudas Švoba su talkininkais aptarnavo susirinkusius gėrimais...

Klubu ilgamečiui veikėjui Viktorui Perminui, sulaukus 60 metų, pakeltas tostas ir palinkėta toliau dirbti kolonijos lietuviškuos dirvonuose. Aktualiais reikalais kalbėjo Vladas Mingėla.

Dariaus ir Girėno Klubu išvyka buvo meistriskai surengta. Klubas turi daug įdomių ir spalvingų asmenybių, kas iš karto laiduoja suėjimo pasisekimą. Tačiau visa tai įgalino šeimininkas Stasys Geldys, užleides savo sodybą miesčionims praleisti sekmadienį už miesto.

Saulius Simoliūnas

— Atsiprašau, ponia, kad nepatikau.

— Gaila, pon. Iš pradžių man labai patikai. Dar pamaniau, kad ir draugas galėtumėi būti. Bet kai išgirdau, kad tamsta anokią tokią giesmelę giedi, tai nesutarsim.

— Atsiprašau, ponia: ar galėsiu praieiti pro Jūsų sargus?

— Be mano žodžio nė vienas tamstos nekibins. Bet aš palydėsiu.

Išėjom į priemenę.

— Sudieu, ponia. Įdomu buvo pamatyti Jūsų globotinius?

— Ačiū už tą gerą žodį. O kitkas — pro šalį. Tamsta apsirikai, ir aš apsirikai. Ir pasirodė, kaip aš visada sakau: šunį lengviau pažinti nekaip žmogų. Viso gero, pon.

(Pabaiga)

PITTSBURGH, PA.

Šėmingas lietuvių banketas

Spalio 12 dieną Pittsburgho lietuvių turėjo savotišką šventę. Mat, tą dieną vakarinės Pensilvanijos SLA narės atšventė 22-ųjų metų 73-čios Moterų kuopos gyvavimo sukaktį.

Puošnia Ukrainiečių salė prisirinko pilna svečių, o jų buvo ne tik iš Pittsburgho ir jos apylinkių, bet taip pat ir iš kitų valstijų. Iš Akron, Ohio, atvyko ponios Baldauskienė, K. Gaškienė ir jų draugai, na, o iš Detroito matėsi SLA kuopos veikėjas Mikas Balčiūnas. Čia matėsi SLA 3-čio apskrities valdyba, SLA kuopų veikėjai, o taip pat ir amerikiečiai, lietuvių draugai. Jų tarpe buvo ir graži atstovybė iš Pittsburgho Apygardos Teismo. Buvo perskaitytos sveikinimų telegramos nuo buvusios SLA sekretoriaus ir tos kuopos steigėjos B. Pivarūnienės, išdinininkės E. Mikužutės, naujojo SLA sekretoriaus Algirdo Budreckio ir "Tėvynės" redaktoriaus, žinomo žurnalisto, Juozo Petrėno. Šį banketą reikla laikyti ne eiliniu. Atsilankiusių žmonių gausumu, puošnumu ir iškilmingumu jis pri-

lygata mūsų SLA-šeiminiam banketams.

Malonu prisiminti, jog visi svečiai buvo sutikti su muzika, o visiems už stalų susėdus buvo bendrai dainuojamos dainos. Joms vadovavo mūsų dainininkė ir 73 kuopos pirmininkė Juliana Andriulonis-Comley. Minėta, kad valgius taip gardžiai pagamino ir stalus aptarnavo pačios kuopos narės. Šio banketo mes tikrai ilgai neužmiršime. Nuotaika buvo tikrai gera, na, o SLA prezidento Povilo Dargio kalba tikrai visiems patiko. Kuopos įsikūrimą ir veiklą gražiai apibūdino jos pirmininkė Juliana Andriulonis-Comley. Ji taip pat supažindino susirinkusius su kuopos valdyba ir garbės svečiais.

Garbė mūsų lietuviams, SLA 73 kuopos narėms, už jų parodytą darbštumą, vieningumą ir lietuvišką vaisingumą.

SLA Narys

"NAUJIENOS" KIEKVIENO DARBŲ ŽMOGAUS DRAUGAS IR BIČIULIS

HIGH RATES

4.75% Per annum on regular Savings

5.25% Per annum on investment bonus

Savings Insured to \$15,000.00

BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
4071 Archer Ave., Chicago, Illinois 60632

Quarterly dividends are very interesting

And what is most interesting about quarterly dividends is that it means more money for you. More Often. If you're interested, come to Midland Savings today.

MIDLAND SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
4040 ARCHER AVENUE
CHICAGO, ILLINOIS 60632
PHONE: 254-4470

Frank Zogas, President

4 3/4% PASSBOOK SAVINGS Paid and Compounded QUARTERLY

5 1/4% 6-MONTH SAVINGS CERTIFICATES Paid Quarterly \$1,000 MINIMUM

KNYGA - GERIAUSIA DOVANA

TIEMS, KAS NORI ŠVENTĖMS DUOTI GERŲ DOVANŲ, SIŪLOME PASIRINKTI ŠIAS KNYGAS:

1. Dr. K. Grinius, ATSIMINIMAI IR MINTYS II t., 336 psl. \$5.00
2. Juozas Liūdžius, RASTAI, 246 psl. \$3.00
3. M. Žoščenko, SATYRINĖS NOVELĖS, 199 psl. \$2.00
4. Liudas Mikšys, IS ISTORIJS OKANŲ ATEINA LIETUVA, 699 psl. \$12.00
5. Juozas Kapačinskis, SIAUBINGOS DIENOS, 376 psl. \$4.00
6. J. Augustaitis, ANTANAS SMETONA IR JO VEIKLA, 154 psl. \$1.50
7. Prof. V. Biržiška, SENUJŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ ISTORIJA, du tomai, 207 ir 225 psl. \$2.00 ir \$3.00
8. Marius Kafiškis, ŠVENTADIENIS UŽ MIESTO, 356 psl. \$5.00
9. St. Kairys, LIETUVA BUDO, 416 psl. \$2.00
10. Vl. Mingėla, KUN. ANTANAS MILUKAS, jo gyvenimas ir darbai. \$6.00
11. Adomas P. Jasas, BŪK PALAIMINTASI \$3.00
12. Dr. Antanas J. Gussen, DANTYS, 158 psl., minkštais viršeliais \$2.00, kietais \$4.00
13. Juozas Švabatas, PETRAS ŠIRVOKAS, 228 psl. \$2.00
14. Henrikas Padasauskas, EILĖRAŠČIAI, 239 psl. \$5.00
15. Mikas Petrauskas, EGLĖ ŽALČIU KARALIENE, \$5.00
16. C. R. Jurgėla, HISTORY OF THE LITHUANIAN NATION, \$10.00
17. Petronėlė Oriantai, KA LAUMES LĖMĖ, 236 psl. \$3.00
18. Kipras Bielinis, TERORO IR VERGIJOS IMPERIJA, 310 psl. \$1.00
19. Dr. J. B. Končius, VYTAUTAS THE GREAT, 211 psl. angliškai \$4.00
20. Pranas Alšėnas, MARTYNAS JANKUS, biograflja, 294 psl. \$4.00
21. Stevasc Santvaras, AUKOS TAURĖ, lyrika, 152 psl. \$2.50
22. V. D. Sruogienė, LIETUVOS ISTORIJA, 416 psl. \$6.00

Šitas knygas galite įslyti "Naujienu" ofise arba gauti paštu, atsiuntę nurodytas sumas čekiu arba money orderiu, adresu:

"NAUJIENOS"
1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

Kun. Jonas Pauperas, Balfo direktorius, Balfo vajuos atidarymo metu, daro pranešimą apie West Side Balfo veiklą. Iš kairės į dešinę: JAV LB c. v. pirm. inž. B. Nainys, kun. S. Santaras, gen. kons. dr. P. Daužvardis, J. Daužvardienė, E. Samienė, kalba kun. dr. Pauperas.

Jau atspausdinta ir galima gauti knygų rinkoje

CHICAGOS LIETUVIŲ ISTORIJA

Alekso Ambrose knyga, aprašanti paskutinių 90 (1869-1959) metų Chicago lietuvių gyvenimą ir jų atliktus darbus. 664 psl. Kietais viršeliais \$10.00, minkštais \$8.00. Išleido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija.

Knygoje aprašytas pirmas Chicago atvažiavęs lietuvis, pirmos lietuvių kolonijos, jų suorganizuotos šalpos draugijos, statytos bažnyčios, įsteigti laikraščiai, kurių viso buvo 121, 41 teatro draugija, 48 pasaulietiški chorai, 9 bažnytiniai ir 314 veiklesnių žmonių biografijos. Duoti dokumentuoti katalikiškų, socialistinių, laisvamaniškų ir kitų organizacijų atlikti darbai, įsteigtos mokyklos, skaityklos, bankai ir kt.

Norintieji šią knygą įsigyti, prašomi parašyti čekį arba Money Orderį

AMERIKOS LIETUVIŲ ISTORIJS DRAUGIJS
vardu ir pasiūsti:
1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608.

Raginkite savo apylinkę augti - taupykite!

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka du didelius darbus. Pirmia, jie padeda jums pasiekti asmeniškų jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkės bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti.

Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuošimčius nuo mėnesio pirmos.

5 1/4% MOKAME VIENERIŲ METŲ \$10,000 AR DIDESNIEMS CERTIFIKATAMS

4 3/4% TAUPYMO KNYGELIŲ SAŠKAITOMS

UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSOCIATION
1800 So. Halsted St Chicago, Ill. 60608
VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDĖLES ATSAARGAS
Isteigta 1923 metais Tel. HA 1-3070
Istaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone HA 1-6100

SECOND - CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:
Chicago \$18.00 per year, \$10.00 per
month. \$5.50 per 3 months. In
other USA localities \$16 per year,
\$8.50 per six months, \$4.50 per
three months; Canada \$18.00 per year;
other countries \$21.00 per year.

10 cents per copy, 10 c. on Saturday

Dienraščio kainos:
Chicagoje ir priemiestiuose

metams \$18.00
pusei metų \$10.00
trims mėnesiams \$5.50
vienam mėnesiui \$2.00

Kitose JAV vietose:
metams \$16.00
pusei metų \$8.50

NAUJIENŲ ofisas atdaras kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo
9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Seštadieniais — iki 12 val.

trims mėnesiams \$4.50
vienam mėnesiui \$1.50

Kanadoje:
metams \$18.00
pusei metų \$10.00
vienam mėnesiui \$2.00

Užsieniuose:
metams \$21.00
pusei metų \$11.00
vienam mėnesiui \$2.50

Naujienuose eina kasdien, išskyrus
sekmadienius. Leidžia Naujienų Ben-
drovė, 1739 So. Halsted St., Chicago,
Ill. 60608. Telef. HAYmarket 1-6100.

Pinigus reikia siųsti pašto Money
Orderiu kartu su užsakymu.

Tyla Kavoliui būtų gera byla

Martynas Kavolis, mažos liuteronų parapijos pasto-rius Kanadoje, šių metų spalio 22 d. Dirvoje atspausdino straipsnį "Kontraversija dėl gruodžio 17 akto". Be jokios provokacijos jis įsivėlė į p. Alberto Geručio sukeltą lietuviams tremtiniams nenaudingą kontraversiją ir kavoliškai pradėjo ginti 1927 m. gruodžio perversmą ir perversmininkus.

Šiandien niekam ne paslaptis, kas tą perversmą ruošė, koki perversmininkų buvo užsimojimai ir ko siekė jaunus karininkus stūmusieji politikai. Šiandien visiems lietuviams yra žinomi perversmininkų atliktų darbų ir siektų tikslų rezultatai. Kiekvieną dieną vis didesnis žmonių skaičius prieina įsitikinimo, kad perversmas buvo nepateisinamas. Tuo tarpu Martynas Kavolis sugalvojo dar tokį pateisinimą:

"Gerbdami pirmą škirpos pažiūrą dėl valdžios ir asmens orumo, negalima ignoruoti antros perversmininkų pažiuros dėl socialinio autoriteto ir piliečių išimties teisės perversmininkams priemonėmis susitvarkyti. Tuo išimtinu požiūriu mūsų svarstomas aktas buvo "teisė", bet ne "smurtas" (Dirva, 1969 m. spalio 22 d., 3 psl.)

Jeigu p. Kavolis gerbtų p. Skirpos nuomonę apie valdžios autoritetą ir asmens orumą, tai nebūtų parašęs tokių nesuderinamų dalykų, kokių tame straipsnyje jis parašė. Jeigu buvo sulaužyta priesaika, sulaužyta konstitucija, nuversta teisėta valdžia ir sulaužyti įstatymai, tai buvo smurtas, o ne "teisėtas aktas". Jeigu "teisėtu aktu" skaitysime kelių jaunų karininkų padarytą perversmą, tai tokiais pačiais aktais turėsime skaityti gen. Kubiliūno, Voldemaro ir kitų ruoštus perversmus? Kodėl vienas metais Voldemaras darė "teisės aktus", o kitais metais "smurto aktus"?

Pono Kavolio "išimtinioji teisė" nelogiška, kaip nelogiškas visas perversma teisinantis straipsnis. Minėtas straipsnyje Kavolis pasisako, kad perversme jis nedalyvavo, gyvybės perversmo metu jis nerizikavo, bet jis naudojosi perversmo vaisiais. Tuojuo po perversmo jis gavo darbo Aukščiausiam Lietuvos Teismui, dirbo jo prokuratūroje. Nuo 1927 metų iki 1941 metų birželio jis buvo to teismo prokuroro padėjėjas. Visą laiką gavo rie-

PRANCŪZAI APIE BALTIJOS KRAŠTUS

Keliuose Prancūzijos provin-ciniuose laikraščiuose rugpiūčio gale ir rugsėjo pradžioje buvo paskelbti prancūzų poros (Pierre ir René Gosset) papasakojimai iš jų lankymosi Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje.

Kaip ir dažnas didelio krašto žurnalistas keliauninkas, taip ir šie prancūzai, matyt, iš anksto išdidžiai pasitikėjo savo įžvalgumu ir tarėsi patys savo akimis geriausiai viską pamatyti ir suprasti, todėl nerado reikalo iš anksto paieškoti kompetentingų šaltinių pasiin-

formuoti apie kraštus, kuriuos užsimojo lankyti ir apie kuriuos užsimojo rašyti. Dažnai tokie neva objektyvūs žurnalistas nepripažįsta jokių kitų informacijos šaltinių, kaip tik savo tiesioginiai patikrintus, nes kiti šaltiniai, anot jų, dažniausiai tendencingi. Bet jie paprastai visiškai lengvai taktiškai priima viską, ką kelionės vadovai ir vertėjai jiems rodo bei aiškina... Nuo šitai objektyvūs žurnalistai patarnavimų ir apsiginti, deja, neįmanoma.

Kalbantieji prancūzai irgi informavosi apie Estiją, Latviją ir Lietuvą tik "ten pat vietoje", tai yra, visų pirma iš turistų ir palydovės Annos - Lizos, paskui iš atsitiktinių pokalbininkų restoranuose, gatvėse, autobusuose. Nemaža jų informacijų dalis apie Lietuvą, atrodė kilusi iš Vilniuje gyvenančio Piotro Galkausko šeimai nepripažįsta jokių kitų informacijos šaltinių, kaip tik

bią algą, o vėliau, kai į kraštą įsiveržė priešas, tai ponas Kavolis išvažiavo į Vokietiją, įstojo į Berlyno universitetą ir keturis metus studijavo teisę, gaudamas baigimo diplomą.

Iš paruošto straipsnio ir iš bandymo "smurto" veiksmus paversti "teisės aktais" matyti, kad ponas Kavolis Aukščiausiojo Teismo prokuroro pareigoms netiko. Tokiam atsakomamam darbuvi jis neturėjo reikalingų pasirušimo ir pas jį nebuvo reikalingų kvalifikacijų. Saldiežuvaudamas prie valstybės vairo esantiems žmonėms, jis galėjo įsiprasyti į prokuratūrą, bet jis neturėjo prokurorui reikalingo patyrimo. Svarbiausia, jis neturėjo įstatymų saugotojų reikalingos moralinės drąsos įstatymų laužytojams pasakyti, kad jie nusikalta. Pas jį nebuvo reikalingo stiprumo patraukti juos į teisumą, nurodant sulaužytų įstatymų paragrafus. Aukščiausias Teismas būtų galėjęs pasakyti, ar jų nakties metu pravestas įstatymų laužymas buvo smurto aktas, ar dabar prokuroro išgalvotas "teisės aktas".

Tokiems nekvalifikuotiems žmonėms patekus į teismo prokuratūrą, kraštui buvo padaryta didelė žala. Pakenkta valstybei, pakenkta politinėms partijoms ir nutraukta normali krašto gyventojų visuomeninė raida. 1926 metų perversmas pakenkė ir pačiai tautininkų partijai. Prieš perversmą visiems lietuviams buvo aišku, ko siekia lietuviai tautininkai ir kas jų partiją atstovauja. Tautininkams pavaldžius kraštą keleris metus, partija susiskaldė. Į ją prilindo įvairaus abejotino elemento, kuriems rūpėjo asmeniniai dalykai, o ne tautininkų skelbti tikslai. Nuo to susiskaldymo tautininkai dar ir šiandien negali atsigausti. Pas juos yra tiek daug įvairių grupių, kurios labai aiškiai prisimena ilgą valandą policijoje ir net koncentracijos stovyklas. O kiek tautininkai išmetė jaunų tautininkų iš įvairių valstybės įstaigų?

Apie perversmą galėtų kalbėti tik tie žmonės, kurie dalyvavo perversme, kurie buvo pasirošę galvą gudyti, kurie buvo įsitikinę, kad įves geresnę tvarką. Neturi teisės kalbėti nei vienas, kuris asmeniškai pasinaudojo perversmu, gaudamas už tai bet koki atlyginimą. Martynui Kavoliui būtų geriausia tylėti apie perversmą. Būtų geriau, jeigu jis rūpintųsi savo parapijos reikalais, kuriuos, gal, žino, ir tylėtų apie tuos reikalus, kurių tikrai nežino.

nors ir neišsamūs, visgi apytikriai teisingai pakartoja tai, kas jau ir iš kitų lankytojų girdėta, nors daugeliui prancūzų, tur būt, dar labai egzotiška. Bet kur tie pasakotojai pabando ką nors atskleisti iš jų kraštų kad ir netolimos praeities, išsena apgailėtinas nesuripatimas. Pavyzdžiui, Lietuvos istorija jiems tilpo į vieną sakinį, anot kurio, tai buvusi virtinė mažiausiai po 20 metų kas šimtmetį trukusių pasidavimų įvairių šibrovėlių smurtui ir prievartai. Paskutinis Lietuvos "nugarkaulio sulenkimas" buvęs, kai Lietuva, anot jų, "išbuvusi 20 metų Pilsudskio Lenkijos provincija, pateko ketverių metų nacių okupacijon, o 1945 metais perėjo geležinė Stalino globon ir "savo prašymu" (žodžius "savo prašymu" jie įdėjo į kabutes. E.) tapo SSSR -o respublika".

Akivaizdu, kad tie "įžvalgūs tyrinėtojai" nesugebėjo atrinkti net to, ką jiems teko nugirsti apskritai apie Lietuvą, ką tik apie Vilnių, ir iš viso jie nesivargino nei tuos dalykus gerai suprasti, nei tiksliai atpasakoti. Lygiai akivaizdu, kad rėta kas tesivarginis tokius lengvatikiškus blirbtelėjimus įsidėmėti ir skirti jiems reikšmės.

Bet tų straipsnių autoriai, išvažinę SSSR-ą gana plačiai ir tuo, ką ten matę, toli gražu nesužavėti, Baltijos kraštų susovietinimo irgi negarbina. Tiesa, susovietinimą laiko įvykiu, gal ir neišvengiamu ir numatomoj atėity nepakeičiamu faktu (Straipsnių serijos ir antraštė sako "Šios Baltijos respublikos, gerai ar blogai, susovietintos..."), tačiau laime to susovietinimo tai nelaiko, ir tai nuomonei paremti rado gana daug faktų kaip Taline, kaip Rygoje, taip ir Vilniuje. Vienoj iš išvadų sako: "Socializmas uždėjo savo antspaudą Baltijos kraštams. Bet rusų kolonializmas ten dar nelaimėjo". Jie čia atrado gana daug savitumo, "vietininkiškumo" reiškinį, kuriuos, sako, Maskva smerkia, bet ir išmintingai respektuoja, bent tol, kol jie tiesioginiai negresia ideologijai... Tą tezę ir paremia vieno straipsnio pradžioje apie Vilnių: "Tai vieninteliai išlikę senoji Vilniaus vartai XV amžiaus gynybinės sienos dalyje. Jais naudojasi: stačiai gatvė ant grindinio atsiklaupusios trys moterys, apsiiautusias skaromis, meldžiasi ekstazėje krepdamosios link nišos, kurioje yra Mergelės stovykla. Reikia išsiginėti, kad atsimintumėm, jog esam Sovietų Sąjugoje, 1969

meis. Geras pusamžis po to, kai spalio revoliucija galutinai nušlavusi "praėjusių amžių tamsybes"..." Rėdamiesi vadovų informacijomis, tie Vilniaus tyrinėtojai sako, kad Vilniuj esą keturiolika pamaldoms atdarų bažnyčių (įvairių tikybų), o tai esą tiek pat, kaip Maskvoj, kur gyventojų 25 kartus daugiau. Šv. Petro ir Povilo bažnyčioje — apie du tūkstančiai skulptūrų: šventieji, angelai, archangelai — "tikras siaubas vargšui ateistui!..." Stebėtojų įspūdis — Lietuvos lyg ir daugiau religinės laisvės, kaip rusuose... Bet vertėjas čia pat pridėjęs, kad Vilniuj ne tik bažnyčių esama: — "Mes turim 25 kinas ir tris teatrus!" Kitą vakarą dekoracija kitokia: "Linksmi šokinėjanti mini sijonukų ir jaunų, madingai apsirėdžusių puošėjų grandinėle zigzaguoja tarp miestinių gatvės laistytojų mūsų palangėse Lenino prospekte (atseit, Vilniaus viešbutyje. E.) ir prikelia mus visa gerkle dainuojama bytelių daina "Yellow Submarines"... Tai apie penktą valandą iš ryto. Pilkam priešaušry, kitu šaligatviu žengia du mėlynmarškiniai milicininkai ir rūpestingai dedasi esą abejingi. Mat ką tik užsidarė gretima Nėringos "kavinė". Iš tikrųjų tai diskoteka, atidaroma dešimtą valandą, kai Maskvoj jau rengiamasi gulti, ir kur norint patekti reikia parodyt baltą leteną... Tai yra, kalbant prozaikiau, reikia išleisti tiek rublių, kiek pakanka tai nedidukei bandai tėvelio sūnelių ir dukrelių sulaukyti nuo grubesnio girtuokliavimo... Matyt, ar tai būtų seni fanatikai, ar jauni lėbautojai, folkloriniai autonomistai, liberalūs rašytojai ar neo - aristokratai, Maskva apsimaua pirštinaite-

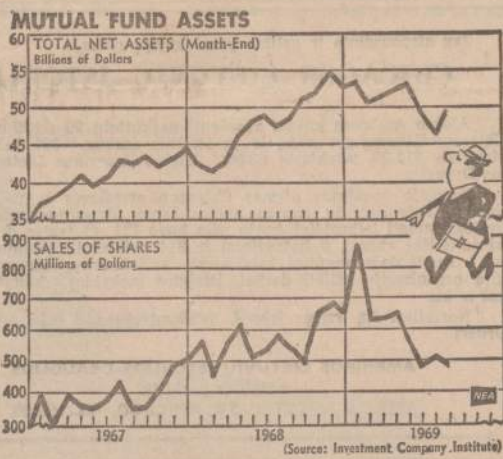
mis, manipuliudama Baltijos respublikose"...

Po kitų miestų, Vilniuje radę staigmeną: dauguma (? E.) butų Vilniuje esą parduodami kooperatiniais pagrindais. Imo-ki už butą 2000 rublių, paskui per 10 metų išmoki likusius septynis su puse tūkstančio. Tas prancūzų nustebino: "Krašte, kur teoretiskai nėra turty ir nėra santaupų, kur vidutinis mėnesio atlyginimas sukasi apie šimtą rublių, — iš kur kažkas ima 2000 rublių? Tai misterija!"

Vadovai aprodė senamiestį, saugomus ir restauruoti rengia mus 16-to ar 17-to amžiaus architektūros paminklus, kurių pilna kiekviename skersgatvyje... Bet kitą dieną jie nuėję ten pat be palydovų. Ir radę atvirkštinį nesavarumais aptekusios dekoracijos šoną: "Šiame vokiečių okupacijos laikais buvusiam gėte gyvenimo sąlygos yra viduramžiškos, ir varginčiausias Mississippio negras nesutiktų čia gyventi!"

Nebūtų teisinga, esą, sakyti, kad Sovietų Sąjunga uždėjo Vilniui tik fasadą. Vidutinis miesto gyventojas, esą, gyvena panašiai, kaip ir Minske, Charkove ar Rostove. "Bet čia", sako, "Maskva vengia nuleisti girtas peržemai. Labiau net negu Rygoje, negu Taline, Vilniuje yra apstu tolerancijos tam "vietininkiškumui", kurį taip balsiai smerkia Kremliuje. Ir kurio bijo. Kurį, tačiau, susipranta respektuoti"... (Ella)

"NAUJIENAS" SKAITO VISŲ SROVIŲ ŽMONES: DARBININKAI, BIZNIERIAI, PROFESIONALAI, DVASININKAI, VALSTYBININKAI, MOKSLININKAI, JIE ŽINO, KAD "NAUJIENOS" PADUODA TEISINGIAUSIAS ŽINIAS IR GERIAUSIUS RASTUS.

Rugpiūčio mėnesį mutual fondų turtas siekė 49,01 bil. dolerių sumą. Akcijų pirkimas truputį sumažėjo.

JURGIS JASINSKAS SPAUDOS PABIROS

(Ciklo: "Poetas ir revoliucionierius")

23

Prieš rusų marmuro paminklą stovi žmogus ir skaito mamurę iškalėtą įrašą:

"Lietuvių proletary

Poetas

Julius Janonis

(Vaidilos Ainis")

"Žemiau tie patys žodžiai pakartoti rusų kalba, o visai apačioje — data 1896 — 1917".

Baigęs skaityti, žmogus, nulenkęs galvą susimąstęs stovi prie kapo. Iš kapo, tarytum pamažu nuo žemės kylancio rūko debesėlis, iškyla Julius ir, priėjęs prie arti marmuro paminklo stovinčio asmens, taria:

JULIUS: Gražus paminklas, a—a?

PALYDOVAS: Taip, gražu, kas primena nesuterštą praeitį (Palydovas dar kažką nori sakyti, bet jo balsą nutraukia iš Petrapilio pusės atbangavusi karo laivų patrankų kanonada...)

JULIUS: Kas tai? Karo frontas net pačiame Petrograde?

PALYDOVAS: Ne, tai ne I-jo pasaulinio karo gausmas. Tai Kronštate stovėjusio karo laivo "Aurora" įgula daužo Laikinosios Rusijos vyriausybės rūmus.

JULIUS: Nejaugi socialinė revoliucija, kuria aš taip labai tikėjau?

PALYDOVAS: Taip tai bolševikinė kontrevoliucija prieš vyriausybę, 1917 m. Vasario mėnesį nuvertusią biurokratinį ir išlūžusį caro režimą.

JULIUS: Ne Kronštato jūrininkai, ne vien Petrapilio darbininkai ir kareivių įgula revoliucijai talkina?

PALYDOVAS: Kronštato jūrininkai, o ypatingai šarvuotio laivo "Aurora" įgula buvo Vasario mėnesio pirmieji kovūnai revoliucijoje prieš carą, o dabar, girdi, lemiamai padeda socialinę revoliuciją vykdančioms. Pats Leninas "Auroros" žygius pavadino revoliucijos pasididžiavimu.

JULIUS: Šaukūs vyrai tie Kronštato jūrininkai... Tai Leninas vadovauja tai revoliucijai?

PALYDOVAS: Jis vyriausias. Greta jo, pirmosiose revoliucijos planavimo ir vykdymo gretose stovi:

BUCHARIN'AS Nikolai Ivanovič,

KAMENEV'AS — Rozenfeld — Lev Borisovič,

RADEK'AS Aleksej Ivanovič,

STALIN'AS - Džugašvil - Josif Visarionovič,

TROCKIJ Bronštejn - Lev Davidovič,

ZINOVJEV'AS Grigorij Jevsejevič... JULIUS: Revoliucija ir socializmas gerose rankose.

PALYDOVAS: Jų suplanuota ir vadovauta revoliucija laimėjo. Paskiau? JULIUS: (pertraukdamas) Kas paskiau? PALYDOVAS: Pažiūrėk! (Abu žiūri į Kotlino salą, esančią į vakarus nuo Petra-

pilio Suomijų įlankoje. Toje saloje nuo Petro Didžiojo laikų įruoštas Kronštato karo uostas ir jūrų tvirtovė.

Laikas: 1921 m. kovo mėnesio pirmoji pusė. Dar žiema. Suomijų įlankos vanduo padangtas storu ledu ir sniego sluogsnium. Nakties mėnesiena ir jos blankioje šviesoje matyti iš Petrapilio link Kronštato ledų slenkančių daugybė, baltais — maskuojančiais drabužiais apsirengusių ir ginkluotų būtybių.)

JULIUS: Kas tai?

PALYDOVAS: Karo komisaro Lev Davidovič Trockio įsakymu raudonasis maršalas Tuchačevsk'is, Michail Nikolajevič, veda raudonarmiečius į Kronštata.

JULIUS: (stengdamasis prisiminti) Tuchačevsk'is, Tuchačevsk'is... Hm. Tokio revoliucinio socialisto vado nesu girdėjęs...

PALYDOVAS: Tai bajorų kilmės, caro gvardijos buvęs karininkas. 1915 pateko vokiečiams į belaisvę, o 1918 m., kai Leninas su vokiečiais padarė separatinę taiką, grįžo Rusijon ir tuojau pasisūlė tarnauti bolševikams. Dabar partietis. Nepaprastų gabumų ir sumanumo karo vadas. Jam turi būti dėkingi visi revoliucionieriai socialistai, nes tik jo gabumų dėka buvo nugalėti pavojingiausi revoliucijos priešai: 1919 metais Sibire admirolo Kolčako, vėliau Rusijos pietnoso - generolo A. Denikino armijos. O dabar, matote, jis raudonarmiečius veda malšinti sukilusius Kronštato jūrininkus. Jam jo didžiūsuo-

se žygiuose nepamašomai talkininkavo generolas Vytautas Putna.

JULIUS: Lietuvis?

PALYDOVAS: Taip. Gimęs Mackonyse, netoli Molėtų.

JULIUS: Tokie vadai socialinėje valstybėje turėjo būti prideramai pagerbti...

PALYDOVAS: Jie buvo. Apdovanoti aukščiausiais revoliucijos ir karo ordinais; jiems buvo patikėtos aukščiausios ir atsakingiausios vietos raudonojoje armijoje, jos organizavimo, tobulinime ir mokslinime. Jie buvo, iki...

JULIUS: O kodėl sukilo prieš socialistinę santvarką "revoliucijos pasididžiavimas" — "Auroros" ir Kronštato jūrininkai?

PALYDOVAS: Jie sukilo ne prieš socializmą, bet prieš bolševikų duotus revoliucijai prasidedant, apgaulingus pažadus: jie sakė, kad revoliucijai laimėjus, krašto valdovais bus kareivių ir darbininkų, jų pačių laisva valia ir apsisprendimu rinktos tarybos, o socializmas priartintieji ir jam įgyvendinti pasiryžėliai galės laisvai veikti ir nebūs persekiojami. Bolševikai po revoliucijos laimėjimo tuos pažadus pavertė patyčija: ne darbininkų tarybos krašto šeimnininkai, bet diktatūrinė bolševikų partija, o tos partijos diktatūrai nepritarantieji socialistai sukisti į kalėjimus. Štai, prieš ką sukilo Kronštato jūrininkai. Jie reikalauja laikytis prieš revoliuciją duotų pažadų...

JULIUS: Ar jų reikalavimai buvo išklaustyti?

PALYDOVAS: Pats matai, kas vyksta: maskuojančiais drabužiais aprengti raudon-

nosios armijos daliniai priartėjo prie Kronštato ir vykdo "revoliucijos pasididžiavimo" dalyvių skerdynes. Maršalas Tuchačevskis ir generolas Vytautas Putna ceremonijū nemėgsta: dauguma Kronštato jūrininkų išduitya, o likę gyvyjei nugalabinti kalėjimuose ar Sibiro koncentracinėse stovyklose.

JULIUS: Gailla! Revoliucija ryja savo vaikus.

PALYDOVAS: Bolševikinei santvarkai laimėjus, revoliucija surijo ne tik savo vaikus, bet ir jos gimdytojus, vykdytojus ir mūšio lauknose kovojusius už revoliucijos laimėjimą karius ir jų vadus.

JULIUS: Negalimas dalykas!...

PALYDOVAS: Deja, ne tik galimas, bet grynų gryniausias istorinis faktas!... Štai didieji socialinės revoliucijos planuotojai, rengėjai ir vykdytojai.

Nikolai Ivanovič Bucharin'as 1937 m. kovo mėn. areštuotas ir, po tardymo, 1938 m. sušaudytas.

Rozenfeld - Lev Borisovič Kamenev'as 1934 m. nuteistas kalėti, o 1936 m. sušaudytas.

(Bus daugiau)

Skaitykite ir platinkite
Dienraštį
"NAUJIENAS"
Jos visad rašo
TEISYBE

DR. ANNA BALIONAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIŲ
IR GERKLĖS LIGOS
PRITAIKO AKINIUS
2858 W. 63rd STREET
Ofiso telefonai: PProspect 8-3229
Kasdien nuo 10 iki 12 val. ryto,
nuo 7 iki 9 val. vak. Treč. uždaryta.
Ligonius priima tik susitarus.

Rez. tel. 239-4683

DR. K. G. BALUKAS
AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 So. Polaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-6446
Priima ligonius pagal susitarimą.
Jei neatšiliepia, skambinti 374-8012

DR. S. BIEŽIS

Telef. PProspect 8-1717
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val.: kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8
Išsk. antradieniais ir penktadieniais.
Trečiad. ir sekmadieniais uždarytas.
Rez.: 3241 WEST 66th PLACE
Phone: RRepublic 7-7868

DR. PETER BRAZIS

PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisas: Hemlock 4-5849
Rezid.: 388-2233
OFISO VALANDOS:
Pirmad., ketvirtad., nuo 1-4 ir 7-9,
antrad., penktadienį nuo 1-5, treč.
ir šeštad. tik susitarus.

Ofiso — HE 4-5758.

DR. M. BUDRYS

ALERGIJA
2751 WEST 51st STREET
Valandos: antradieniais, penktadienį
2-4 v., šeštadieniais 10-1 v. p. p.
Ligoniai priimami pagal susitarimą.
Dr. Ant. Rudoko kabinetai perėmė
optometristas

DR. EDMUND E. CIARA

2709 W. 51st STREET
Tel. — GR 6-2400
Val. pagal susitarimą: Pirm., ketv.
1-4, 7-9, antrad., penkt. 10-4, ir
šeštad. 10-2 val.

Rez. GI 8-0873

DR. W. M. EISIN-EISINAS
AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neat-
šiliepia, skambinti MI 3-0001.

DR. A. JENKINS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 WEST 63rd STREET
OFISO VALANDOS:
Kasdien nuo 1-4 popiet ir 6-8 val.
Treč. ir šeštad. uždaryta.
Ofiso tel.: POrtsmouth 7-6000
Rezid. telefonai: GArden 3-7278

Tel. ofiso: PR 8-7773; rez.: PR 6-4732

DR. A. MACIŪNAS

CHIRURGAS
2858 W. 63rd STREET
Val.: pirmad., ketvirtad. 5-8 val. vak.,
antrad., penktad. 1-4 popiet.
Ofiso tel.: HE 4-1818 arba RE 7-9700
Rezidencijos: PR 6-9801

DR. J. MEŠKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
Priėmimo val.: nuo 9-11 val. ryto ir
nuo 4-8 val. po pietų. Šeštad. nuo
9:00-2:00 p. p.
Trečiadieniais uždaryta.

ASSOCIATE OPTOMETRISTS

Lietuviškai kalba
Dr. FRANK PLECKAS, OPT.
2618 WEST 71st ST. Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
"contact lenses".
Valandos pagal susitarimą.
Uždaryta trečiadieniais.

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
OFISAS 2454 WEST 71st ST.
Val.: antrad. nuo 2-5 po pietų,
ketvirtad. nuo 6-8 vak.
Ofiso telefonai: 776-2880
Naujas rez. telefonai: 448-5545

DR. P. STRIMAITIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Ofisas 2750 West 71st St.
Tel. 925-8296
Valandos 2-5 val. vak. Penktadienį
10-12 ir nuo 2 iki 8 val. vak.
Sekmadieniais ir trečiadieniais
uždaryta.

Rez. tel.: WA 5-3099

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos
Ofisas: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirmad., antrad., trečiad.,
ir penkt. 2-4 ir 6-8 val. vak. Šeštadienį
2-4 val. po pietų ir kitu laiku
pagal susitarimą.

DR. V. P. TUMASONIS

CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: HEmlcock 4-2123
Rezid. telefonai: GArden 8-6195
Priima ligonius pagal susitarimą. Dėl
valandos skambinti telefonu HE 4-2123
jei neatšiliepia, tai telef. GI 8-6108

**Dveji metai vienintėlei lietuvių
šelpimo draugijai Europoje**

Šių metų spalio 28 d. forma-
liai sukako dveji metai, kai
"Labdaros" steigėjai, Stuttgarte,
priėmė draugijos įstatus. Tačiau
kiekvieną pradžią sunki: pusmetį
užsitęsė išregistravimas. O jei laikyti,
kad galutinį tikslą ji pasiekė tik 1968
m. birželio 18 d., kai vokiečių
teismas pripažino jai teisę nau-
dotis mokesčių lengvatomis, tai,
praktiškai, ji veikia vos kiek
daugiau vienu metų.

Jos vadovavimui visa siela
atsidavusiojo pirmininko J. Glemžos
sumanumu, ji per tą trumpą laiką
pradeda reikštis jau kaip vienintelė
lietuvių šelpimo draugija Europoje.

Tai pasiekta nauja priemo-
nė — loterija. Ją rengti V-ba
nutarė balandžio pradžioje ir

įvykdė rugsėjo 13 d. Taigi ji
pareikalavo visą pusmetį d-jos
valdybos ir tam tikslui išrinkto
komisijos atsidėjimo.

I komisiją įėjo Z. Glemžienė,
M. Lėmanienė ir apylinkės pir-
mininkas K. Šimanas. Bu-
vo nusistatyta išplatinti 1500 bi-
lietų po DM 2,50, ir paruošti
500 fantų, kad kiekvienas tre-
dijas bilietas laimėtų. Bilietams
platinti daugiausia vilčių buvo
dedama ant B-nės apylinkių.
Dalyvaudamas apylinkių atsto-
vų posėdyje Romuvoje, d-jos
pirmininkas išdalino platinto-
jams arti 1000 bilietų, nors į
posėdį buvo atvykę vos 21 apyl.
atstovai. (O rinkimams jų
buvo susidarę net 35!) Be to,
bilietai buvo platinami Sveica-
rijoje per p. Lindrienių ir Bel-
gijoje per ponį Spies. Tuo bū-
du loterija davė progos pas-
kleisti žinią apie d-jos tikslus
ne tik Vokietijoje, bet ir greti-
mųjų valstybių lietuvių tarpe.
Tiesa, dar yra lietuvių B-nė
Prancūzijoje. Gal ir ją pavyks
ilgainiui prie to kilnaus darbo
pritaukti!

Tel. Ofiso: 847-5900; rez. PR 6-4250

DR. V. VILEIŠIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 WEST 35 STREET
(Kampus Halsted ir 35-os gatvių)
Priėmimo valandos: kasdien 1-4 p. p.
ir 6-8 val. vak. Šeštadieniais 1-4 p. p.
Trečiad. ir sekmadieniais uždaryta.

P. ŠILEIKIS, O. P.

ORTHOPEDES-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Ban-
džiai. Speciali pagalba kojomis
(Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8. Šeštadieniais 9-11.
ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB.
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telef.: PProspect 6-5084

MOVING

Apraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
823 W. 34 Place
Tel.: FRontier 6-1882

PERKRAUSTYMAI

MOVING
Leidimai — Pilna aprausta
ZEMA KAINA
R. SERENAS
2047 W. 67th Pl. WAlbrook 5-8063

GRADINSKAS

SPALVOTOS TV
PRASIDEDA NUO
\$199.95
2512 W. 47 ST. — FR 6-1998
Lietuvi, eik pas lietuvi!

SOPHIE BARCUS

RADIJO ŠEIMOS VALANDŲ
Visos programos iš WOP, 1490 kil. A. M.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio
iki penktadienio 10-11 val. ryto. —
Šeštadienį ir sekmadienį nuo 8:30 iki 9:30
val. ryto.
Vakarų šos: Pirmadieniais 7-9 v.
Tel.: HEmlcock 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD A. 7
CHICAGO, ILL. 60628

**FOREST FIRES HURT
OUR FOREST FRIENDS**

Our wildlife has no defense
against the careless use of fire.
So please follow Smokey's ABC's:
Always hold matches till cold.
Be sure to drown all campfires,
stir the ashes, and drowns
them again. Crush all
smokes dead out.
Please! Only you can
prevent forest fires

Ji susilauks visu užsienio
gerai medžiaginai susitvarky-
sių tautiečių paramos. Tikė-
jaus, kad nereikės juos daug
kartų raginti bei šauktis į jų
sąžinę, padėti medžiaginai
atsilikusiems lietuviams Vokie-
tijoje mokslinti savo jaunimą.
Juk dolerių savininkams meti-
nis nario mokestis (DM 12-)
yra juokingai mažas. Po Jėzaus
palaimintos puotos, prisirinko
dar pilnos pintinės trupinių.
Tat padėkite visi tokiam ste-
buklui dabar įvykti.

P. Gudelis

PADEKA

Dailininko Povilo Puzino pa-
laimimas — paveikslai, dailini-
kų komisijos įvertinti virš
14.000 dol., buvo atgauti sutar-
tinai veikiant Lietuvos Gen.
Konsulams Čikagoje bei New
Yorko ir Čiurlonio galerijos
čarterio direktoriui. Be juri-
dinės konsulatų pagalbos tati
ne būtų pavykę. Ypač lemiamos
reikšmės turėjo Čiurlonio
galerijos čarteris ir Generalinio
Konsulo A. Simučio pagelba bei
jo dviejų metų rūpestis.

Šiuo lietuvišku laimėjimu be-
sidžiaugdami reikiame širdin-
gą padėką Gen. Konsulams p. p.
Anicetui Simučiai, Dr. Petriui
Daužvardžiui ir teisininkui
Lon. L. Labanauskui už jų triū-
są tą meno turtą apsaugant Ne-
priklausomai Lietuvai.

Č. g. Čarterio Direktoriaus

Valdžia apsaugota

Du kolkiečiai, atvykę iš Pa-
baltijo, vaikščioja po Maskvą.
Eidami pro Kremlių, stebisi,
kad jis aptvertas tokia aukšta
mūro siena.
— Kaip manai, kodėl Krem-
lius aptvertas tokia siena? —
klausia vienas.
— Turbūt, kad valdžia nepa-
bėgtų, — atsako antrasis.

PAS PSICHIATRĄ

Pas psichiatrijos daktarą at-
vyksta pacientas ir skundžiasi:
— Pons daktare, kas man da-
ryti? Kas naktį sapnuose ma-
tau būrius nuogų merginų,
kurios čia subėga į mano kambarį,
čia vėl išbėga. Tai mane bai-
siai vargina.
— Vadinasi, norėtum, kad tos
merginos išnyktų iš sapnų ir
akių?
— O, ne, tik kad jos durimis
taip netrankytų.

TEISYBĖ PASAKE

Henriko II (XII amžiuje) kro-
nikininkas savo užrašuose pa-
sakė tokią XX amžiaus pabaigai
tinkamą auksinę mintį:
"Ilgaplaukiai ir barzdoti vy-
rai labai primena ožius".

Paletinos arabų tarpe pagarsėjusi
Layla Khaled yra fanatiška kovotoja
prieš Izraelį. Ji buvo arabų grupė,
kuri rugpičio mėn. pagrobė iš Ita-
lijos skrendantį keleivinį Amerikos
lėktuvą ir nukreipė jį į Siriją. Du
žydai keleiviai dar dabar tebe laikomi
siry kalėjime.

KAI MIEGAS NEIMA

Apie trečią valandą nakties
poniutė skambina daktarui:

— Pons daktare, ką turiu da-
ryti? Stai jau kelinta valanda
blaškausi nuo šono ant šono ir
negaliu užmigti.

Daktaras atsakė: — Nieko
stebėtino. Jei poniutė nori už-
migti, reikia ramiai gulėti, o ne-
siblaškyti.

— Kodėl Tarybų Sąjungos
miestuose gatvės švarios?
— Todėl, kad nėra kuo pa-
kreikti.

A + A

MARTHA ULBAS

Pagal tėvus Jundulis

Gyv. 2547 West 47 St.

Mirė 1969 m. spalio mėn. 27
dieną, 5:15 val. ryto, sulaukusi
pusės amžiaus. Gimusi Lietu-
voje.

Paliko nuliūdę 2 sūnus: An-
taną, marti Ann ir šelma ir
George, dukte Marcia Erwin, 9
anūkių, 11 proanūkių, kiti gimė-
niš, draugai ir pažįstami.
Kūnas bus pašarvotas antra-
dienį, 4 val. po pietų Petro Bi-
eliūno koplyčioje, 4348 So. Cali-
fornia Ave.

Ketvirtadienį, spalio 30 dieną
8:30 val. ryto bus lydima iš ko-
plyčios į Nekalto Prasiidėjimo
Panelės Sv. parapijos bažnyčia,
o po gedulingų pamaldų bus lai-
dojama Lietuvių Sv. Kazimiero
kapinėse.
Visi a. a. Martha Ulbas gimė,
nė, draugai ir pažįstami nuo-
širdžiai kviečiami dalyvauti
laidotuvsė ir suteikti jam pas-
kutinį patarnavimą ir atsivei-
kinimą.

Nuliūdę lieka:
Sūnus, marti, dukte, anūkai,
proanūkai ir giminės.
Laidotuvių Direktorius Petras
Bielūnas. Tel. LA 3-3572.

A. A.

ANTHONY J. VALONIS, Sr.

Viceprezidentas Metropolitan Bank and Trust Co.

Gyveno 2222 W. 107 St., Chicago

Mirė 1969 m. spalio mėn. 27 dieną, 4 val. ryto, sulaukęs 76 me-
tų amžiaus. Gimęs Lietuvoje, Ramygalos vs., Barklainių kaime, Pa-
nevežio aps.

Amerikoje išgyveno 54 metus.
Paliko nuliūdę: žmona Anna, pagal tėvus Dačolas; dukte Virgi-
nia ir žentas Theodore; trys anūkių: Gregory, Christina - Marie ir Joni-
Lynn ir kiti gimėniš, draugai ir pažįstami.

Lietuvoje liko dvi seserys: Marijona ir Antanina su šeimomis.
Buvo direktorius ir išdinknas Chicago's Savings and Loan
Association.

Priklausė Lietuvių Tarybai, Lietuvių Ūkininkų Draugijai, Kestu-
čio Pašalpos klubui, Vycių senjorų d-jai ir kard. Mundelein Council,
K. C., Lithuanian Chamber of Commerce of Illinois, Sv. Seimos Vilos
Labdarių kuopos pirmininkas ir Chicago's Senjor Citizen of the Year.

Kūnas bus pašarvotas antradienį, spalio mėn. 28 d. 6 val. vak.
Lack - Lackawicz koplyčioje, 2424 W. 69 Street.

Laidotuvs bus ketvirtadienį, spalio mėn. 30 dieną 9:30 val. ryto
bus lydymas iš koplyčios į Ausros Vartų parapijos bažnyčia, o po ge-
dulingų pamaldų bus laidojamas Lietuvių Sv. Kazimiero kapinėse.

Visi a. a. Anthony J. Valonio giminės, draugai ir pažįstami nuo-
širdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvsė ir suteikti jam paskutinį pa-
tarnavimą ir atsiveikimą.

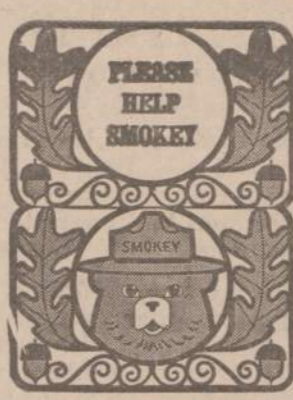
Nuliūdę lieka:
Žmona, dukte, žentas, anūkai ir seserys.
Laidotuvių Direktoriai Steponas Lack ir Sūnus. Tel. RE 7-1213.

**GELININKAS
(PUTRAMENTAS)**

Linksmumo arba liūdesio valandoje
gražiausios gėlės ir vainikai, antka-
pių papuošimai ir sezoninės
kapams gėlės.
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — 586-1220

GUŽAUSKŲ

BEVERLY HILLS GELINČIA
GELES VISOMS PROGOMS
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street
Telef.: GRovehill 6-2345-6

1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef.: TOWnhall 3-2108-9

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
AIKSTĖ TUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktoriai
MAŽEIKA & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNIŠKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAŠINOMS VIETA
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

EUDEIKIS

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

Laidotuvių direktoriai:
DOVYDAS P. GAIDAS **GERALDAS F. DAIMID**

4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YArds 7-1741 - 1742

4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAfayette 3-0440

MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:
Chicago's
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos

AMBULANCE
PATARNAVI-
MAS DIENA
IR NAKTĮ
★
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE

PETRAS BIELIŪNAS

4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572

BUTKUS - VASAITIS

1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

LACKAWICZ IR SŪNŪS

2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE VIRginia 7-6672

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

P. J. RIDIKAS

3354 So. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

GEORGE F. RUDMIN

3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

KUO YRA PASIBAIGUSI RŪKYMO KENKSMINGUMO PROPAGANDA?

Ne tik Amerikoje, bet ir kituose kraštuose, buvo pasklidusi plati propaganda prieš rūkymą. Tas viskas buvo daroma neseniai. Tada įvairūs gydytojai nurodinėjo rūkioriams, kad tabako rūkymas sukeltas įvairias ligas. Ir daugelį tada atrodė, kad įvairūs rūkoriai mesią į šalį savo cigaretes arba pypkes ir tapsią sveikesni.

Ta visa propaganda, praėjus tam tikram laikui, pasirodė kaip tuščias darbas, nes beveik niekas tų visų nurodymų nepildė; taip sakant, anot mūsų patarėjų, viskas nuėjo šuniui ant uodegos. Dabar net paaiškėjo, kad tų visų rūkorių skaičius padidėjo.

Pradedant propagandą prieš rūkymą, mano nuomone, reikėjo taip pat aiškiai nurodyti, kam tabakas atneša žalą ir kam nauda. Tokiu būdu daugeliui rūkorių būtų įstrigusi mintis, kuri būtų sukėlusiuose pavydo jausmuose asmenims, kurie naudojami tabako dirbiniais sudarydami sau nepaprastai gausias pajamas. Taigi tokiuose žmonėse, kuriuose išskyla tokis pavydas, iškilty taip pat mintis per daug nevertoti to tabako, kad tokiu būdu neturėtų per daug didelių pajamų tabako pramonininkai.

Kalbant apie tabako kenksmingumą sveikatai, reikėjo taip pat paskleisti žinias apie naudą tiems žmonėms, kurie gamina arba paruošia visokeriopas tabako gaminius. Juk įvairiose žemės vietose galima užtikti vadinamąsias tabako plantacijas. Užaugintu tokiose plantacijose tabaką ūkininkai parduoda imonininkams, kurie iš tokios medžiagos paruošia įvairias cigaretes arba šiaip įvairius rūšies tabaką, tinkamą visokioms pypkėms arba visokiems cigarams. Metant žvilgsnį į visa tai galima pamatyti, kad tokiose imonėse dirba visokios rūšies specialistai ir šiaip paprasti darbininkai. Visiems tokiems darbuotojams yra mokamas atlyginimas. Paruoštieji tabako gaminiai būna pristatomi į tam

tikras krautuves, kuriose krautuvininkai gauna tam tikslą kiekį pinigų už parduotas cigaretes ar kitas kokias nors tabakines prekes.

Dabar galima pagalvoti apie tokį reiškinį. Kas atsitiktų, jei visi rūkoriai paklusniai tuojau išpildytų įsakymus arba patarimus, kuriuos nurodo gydytojai. Jei visi rūkoriai, tapę paklusniais, staiga mestų rūkė cigaretes ar pypkes, tai krautuvininkai nežinotų ką daryti su tomis cigaretėmis ar pypkėmis, kurias niekas neperka. O tabako gaminių imonės taip pat nežinotų ką daryti su savo gaminiiais, kuriems nebūtų pirkėjų. Taip pat tabako plantacijų savininkai pakliūtų į didžiausias bėdas, nes jiems iškilty keblus klausimas: ką reikia vietoj tabako auginti savo dirvose. Vienu žodžiu, tokia netikėtai atsiradusi staigmena visiems susuktų galvas.

Zinoma, jei rūkoriai staiga mestų rūkė, tai ir jų sveikatos stovis greitai pasikeistų, kitaip sakant visi taptų sveikesniais žmonėmis. Taigi sumažėtų arba išnyktų visokios ligos. Ir tokia staiga pasikeitusi padėtis kam sudarytų šiek tiek tokius sunkenybes, būtent tiems, kurie pardavinėja visokius vaistus. Rūkoriai, kurie mestų rūkė, tapę sveikesni, nebepirktų tokių vaistų kaip kad anksčiau. Tokiu būdu kai kurie vaistininkai nežinotų ką daryti su padidėjusia tų vaistų atsarga. Pagaliau ir patiems gydytojams susidarytų šiokių tokių sunkumų, nes būvę rūkoriai, tapę sveikesniais, rečiau tesilankytų pas gydytojus; tokiu būdu ir gydytojų pajamos sumažėtų.

Taigi, trumpai kalbant, visokia staigmena gali atnešti vieniems laimę, o kitiems — nelaimę.

A. Kelmūtis

Prelatas Dr. Juozas Končius žymiųjų lietuvių Galerijoje

Balzeko Lietuvių Kultūros Muziejuje yra specialus žymiųjų lietuvių kambarys, kuriame išstatyti mūsų iškilusių tautiečių portretai. Šiomis dienomis žymiųjų Lietuvių Galerijoje tapo išstatytas ir Balfo Garbės Pirmininko Prelato Dr. Juozo Končiaus portretas. Prelatas Končius atliko didelius darbus šalpos ir pagalbos artimui srityje. Jau pirmojo pasaulinio karo metu jis lankė rusy belaisvių stovyklas Vokietijoje, rūpindamasis lietuvių belaisvių dvasiniais ir medžiaginiais reikalais, o taip pat jų

P. Baltuonis VEJAS

GAMOS IR ŽMOGAUS DARBŲ PARODA

Čikagoje šios rūšies paroda bus dar tik pirmą kartą. Jos atidarymas įvyksta šio mėn. 31 d., 7:30 val. vak. Jaunimo Centro didžiojoje salėje. Ji bus atidaryta tik dvi dienas: šeštadienį ir sekmadienį nuo 10 val. ryto iki 10 val. vakaro.

Parodoje bus išstatyta daugybė montrealiečių Prano Baltuonio darbų. Jau prieš keletą metų jis pradėjo šią idėmą meno srityje. Jis prisirenka išraištytų medžio šaknų bei šakų (driftwood) ir galvoja, ką iš jų būtų galima padaryti, kokią mintį išreikšti, ką atvaizduoti. Jis turi labai lakią fantaziją ir tikro subtilaus meistro pirštus. Iš jų jau pačios gamtos siek tiek apdailintų, bet dar labai grubių formų tuoj pradeda ryškėti fantastiškos figūros ir įvairias idėjas atvaizduojančios skulptūros. Žiūri ir negali atsistebėti šio žmogaus fantazija ir nagingumu.

Savo parodas jis jau buvo suruošęs Montrealyje, Toronte, Niujorke, Bostone, Detroite. Jo lankytojų knyga pilna didžiausių komplimentų. Ten yra įrašę savo įspūdžius įvairūs menininkai, profesorai, dailininkai. Jo parodas lanko ne tik lietuviai, bet ir kitataučiai, todėl ten rasi įrašų visokiausiomis kalbomis. Daugelis ten savo įspūdžius įrašiusių pagedauja jo parodą matyti savo mieste.

Tad manome, kad ir čikagiečiai nepraleis šios retos progos, aplankyti P. Baltuonio nepa-

grąžinimu į Lietuvą. Jam teko taip pat 1920 - 1921 metais lankytis ir Sovietų Rusijoje rūpinantis lietuvių pabėgusių gražinimu į Lietuvą. Rusijoje tuo laiku siautė bėdas ir kun. Končiui teko išgelbėti ne vieną lietuvių šeimą iš tikros bėdos mirties. Visi žinome prelato Končiaus veiklą po antrojo pasaulinio karo, kai apie 40 tūkstančių lietuvių bėgdami nuo bolševikų pasitraukė į Vakarų ir atsidūrė tremtinių stovyklose Vokietijoje ir kitose Europos kraštuose. Balfo veikla yro plačiai aprašyta paties Balfo Pirmininko Prelato Končiaus išleistoje knygoje "Atsiminimai iš Balfo Veiklos". Malonu, kad Balzeko Lietuvių Kultūros Muziejus pasipuodė dar vienu žymaus lietuvių portretu.

A. Baltuonas

rastai idėmų parodą ir galės įsigyti labai puošių kūrinių papuošti savo kambariams.

Buvęs montrealietis

TRUMPAI

— Vincas Mankus, Balfo direktorius ir Balfo 4 sk. naujai išrinktas išdinininkas, iš buvusios išdinininkės Vik. Tubelienės perėmė pareigas ir įsijungė į Balfo vaju. North Side gyvena lietuvių, prašomi aukas siųsti Vm. V. Mankus 6911 N. Hamilton Ave., Chicago, Ill. 60645.

— North Side Balfo 4 sk. naujon valdybion išrinkti: Pirm. — Emilija Markūnienė, vicepirm. — Ona Bytautienė, sekr. — Emma Umbrasienė, išd. — Vincas Mankus, išdo globėjas — kun. M. Kirkilas. Naujoji valdyba stengiasi neapvilti vargė esančių, šiuo metu vykdo tradicinį Balfo vaju. Visi lietuviai gyveną šiaurinėje Čikagos dalyje, kviečiami prisidėti prie broliškos šalpos, aukas prašom siųti išdinininkui, Vm. V. Mankus, 6911 N. Hamilton Ave., Chicago, Ill. 60645.

HELP WANTED — MALE Darbininkų Reikia

MAN TO TRAIN as chemical operator for container lining manufacturer. Excellent opportunity to grow with an expanding company. Call KOLAR 827-4477 KERR CHEMICALS 1001 NORTH WEST HIGHWAY DES PLAINES

GENERAL FACTORY

Light punch press and drill press work. Manufacturer of rubber gaskets offer steady employment. Benefits include profit sharing. Convenient transportation.

SILLIPONE

427-8290

BUSINESS CHANCES

Biznio Progros

SEE 3 STATION BEAUTY SALON In Berwyn Modern equipment. Call 788-7763

RENTING IN GENERAL Nuomos

ISNUOMOJAMAS KAMBARYS rimtam nerūkančiam asmeniui. Atskiras įėjimas. Skambinti GR 6-2752 šeštadienį ir sekmadienį visą dieną. Kitom dienom nuo 7 iki 9 val. vakare.

HELP WANTED — FEMALE Darbininkų Reikia

NIGHT SHIFT Cashier and counter girl at Harris Trust & Savings, Canteen Corp. Call AL NOWAKOWSKI 461-2073

CLERK - TYPIST Please apply to: FREDERICK POST CO. 333 W. LAKE ST., CHICAGO, ILL. An Equal Opportunity Employer

BILLER - TYPIST Excellent opportunity for right girl. Permanent position available with growing company in Northwest suburb. Excellent starting salary with many fringe benefits. CHICAGO DISPLAY CO. 1301 Armitage Ave. Melrose Park ES 9-8500 681-4340

BRIDAL FITTER FULL OR PART TIME Good starting rate. Experience required. Gilmore's, Oak Park Ave., at Lake, OAK PARK, ILL. Tel. 383-2300.

ORDER TYPIST Opportunity knocks... If you have a good typing speed and like to type you may be the girl we are looking for. Don't pass up this opportunity to working in our new modern offices and to become associated with one of the fastest growing companies in the country. Permanent position. Mr. DUBERSTEIN 939-1200

CLERK TYPIST Variety of duties. Permanent position in new clean office. Excellent fringe benefits with regular salary increases. Good transportation or parking facilities. 421-2136

CLERK TYPIST preferably with some experience in automotive accounting, licensing, titles, and sales tax matters. Pleasant air-conditioned and congenial office, fast growing Pontiac Dealership. All company benefits. Apply to Office Manager CHAPPELLE PONTIAC 3150 W. OGDEN (at Kedzie)

TYPIST - GENERAL OFFICE Excellent job for mature person with experience. Call Mrs. LERMAN, 467-4010

BILLER TYPIST Good salary. Paid benefits. STAR INTERNATIONAL 525 W. 47 STREET R. E. SMITH 268-6000 "An equal opportunity employer"

SEIMININKĖ Reikalinga savistovi moteris 5 dienom savaitėje, atskiras kambarius, 2 suaugę ir 2 mokyklinio amžiaus vaikai, gera alga ir kiti prielaidai. Privalo susikalbėti angliškai. Namai tinkamam asmeniui. PARK RIDGE, Skambinti visada 823-0826

REIKALINGA SEIMININKĖ prie dviejų paklusnių ir neturintų motinos vaikų. Rūpestingas tėvas. \$80 per savait. Indų plovimo mašina. Naujame name. Privalo kalbėti angliškai. 7000 Siaurėje. Tel. AM 2-3877

GENERAL OFFICE DIVERSIFIED DUTIES International corp. offers per. position to well organized girl above average in handling details and capable of working without supervision. Typing required. New friendly office in preferred location East of Michigan Avenue. Near North side. Good salary and Co. benefits. Tel. 828-9453

CLERK - TYPIST H. S. grad., no exp. nec. Duties include typing and filing. Must be accurate, intelligent, alert and neat. Gd. starting sal., pleasant working conditions. WH 3-0544 Mr. LIMA

REIKALINGA SIUVAMOS MAŠINOS OPERATORE prityrusi naudoti vienos adatos mašiną. Amžius iki 65 metų. TRIMAR SHIRT CO. 30 So. MICHIGAN AVE. 9rd Floor

LIETUVISKAM RESTORANUI REIKALINGA INDŲ PLOVEJA. Skambinti 326-2724

— Nepajėgi drausminti vaiko — ne motina esi, 282 Alvido radijo paskaita šį ketvirtadienį, spalio 30 d. 10 val. ir. Sophie Barcus Radio Šeimos valandoj.

REMKITE TUOS BIZNIERIUS, KURIE GARSINASI "NAUJIENOSE"

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE Namai, Žemė — Pardavimui REAL ESTATE FOR SALE Namai, Žemė — Pardavimui

PASKOLOS, PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ŽEMAIS NUOSIMČIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAIS DEL VISŲ INFORMACIJŲ, KREIPKITES Į MUTUAL FEDERAL SAVINGS PETRAS KAZANAUSKAS, prezidentas 2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

PLATUS PASIRINKIMAS NAMŲ PIRKIMUI BUTŲ NUOMAVIMUI — NOTARIATAS — VERTIMAI DRAUDIMO AGENTŪRA PATARNAUJA VISAIS DRAUDIMO REIKALAIS J. BACEVIČIUS — BELL REALTY INCOME TAX SERVICE 6455 So. Kedzie Ave. — Prospect 8-2233

• NAMŲ IR BIZNIRŲ PIRKIMAS - PARDAVIMAS • NOTARIATAS • PATVIRTINTI VERTIMAI • IMIGRACIJOS POPIERIAI • PAJAMŲ MOKESČIAI — INCOME TAX. LEONAS REAL ESTATE 2735 WEST 71st STREET TEL. 925-6015

PALOS PARK — ORLAND PARK rajone sklypai 80 x 125 pėdų su vand. ir kanaliz. Kaina nuo \$7,500. Nauja apylinkė, brangūs namai. VILLA - WEST, 135 ST. ir 86 AVE. Lietuviai savininkai. TELEF. 349-0606

APDRAUDŲ AGENTŪRA: namų, automobilių gyvybės, sveikatos ir biznio. Patogios išmokėjimo sąlygos. J. BACEVIČIUS 6455 So. Kedzie Ave. PR 8-2233

K. ERINGIS CALIFORNIA SUPER SERVICE Taisomi auto motorai, stabdžiai, tūn-ups ir t. t. 4824 So. CALIFORNIA AVE. CHICAGO, ILL. TEL. VI 7-9327

LEO'S SINCLAIR SERVICE Leonas Franckus, Sav. Stabdžiai, sankabos, transmisijos — (Standartinės ir Automatinės) ir motorų remontas. — Towing. 5759 So. WESTERN AVE. Tel.: PR 8-9533

DAŽYMAS Pigiai dažau kambarius, valau kilimus ir baldus. I. RUDIS Tel. CL 4-1050

A. & L. INSURANCE & REALTY A. LAURAITIS INCOME TAX 4645 So. ASHLAND AVE. LA 3-8775 (Currency Exchange įstaigoj) Pigūs automobilių draudimai.

TERRA Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos visoms progoms. 3237 WEST 63rd ST., CHICAGO Telef. 434-4660

AMERICAN TRAVEL SERVICE WALTER RASK, prezidentas 9727 So. WESTERN AVE., Chicago, Ill. 60643. Tel. 238-9787

Pardavinėjame lėktuvų, laivų, traukinių bilietus ir paruošime kelionių dokumentus į visus pasaulio kraštus. Pildome aplikacijas tiems, kurie ateinančiais metais norėtų porą mėnesių praleisti Lietuvoje pas gimines.

A. TVERAS LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBĖS Pardavimas ir Taisymas 2646 WEST 69th STREET Tel.: REpublic 7-1941

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ IR KITUS KRAŠTUS P. NEDZINSKAS, 4065 Archer, Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

BUY U.S. SAVINGS BONDS WHERE YOU BANK OR WORK

RUDENIOP BE NAMŲ PRIE FORD CITY 9 metų 5 1/2 kmb. gražus mūras, apie 40 pėdų lotas, šalia garažas. \$22,700. STAI 4 BUTŲ puikus mūras Marquette Parke, 2 po 6 kamb. ir 2 mažesni butai. Naujas gazu šildymas. 3 auto mūrinis garažas. \$40,900. JAUKI TAVERNA, 2 namai, geros pajamos. Brighton Parke. Įmokėti apie \$12,000. MŪRINIS BUNGALOV Marquette Parke. Naujas gazo šildymas, garažas. \$18,200. PAJAMŲ MŪRAS ant kampo, 2 butai, 6 ir 3 kamb. ir 2 auto garažas, naujas šildymas, negilus beismontas, arti ofiso. \$21,000. 2 BUTŲ GRAZUS MŪRINIS, naujas gazo šildymas, garažas. Arti mūsų. \$27,900. LOTAS 30 p. Marq. Parke. \$11,000.

Valdis Real Estate 2458 W. 69th St. Tel. RE 7-7200

Šimkus Real Estate NOTARY, INCOME TAX SERVICE 4259 So. MAPLEWOOD AVENUE Tel. CL 4-7450

Greitas ir tvarkingas visokiausių nuosavybių pirkimas - pardavimas. Be to sloje kontoroje daromi ir liūdijami vertimai, užpildomi pilietybės prašymai, income tax ir įvairūs kitoki blaškai. Darbo val.: Kasdien 9-3 ir 5-8.

PERKAME, PARDUODAME, MAINOME įvairaus dydžio namus visur. Parūpiname paskolą, visokeriopa apdraudą, veikia notariatas. NORVILA REAL ESTATE AND BUILDERS 2658 WEST 59th STREET PProspect 8-5454

DU PO KETURIUS, medinis ir garažas. Vienas butas su baldais, antras tuščias. 42 gatvė ir Rockwell. \$13,500. 5 KAMBARIŲ MŪRINIS pajamų bungalov. 3 kambariai rūsy, Centrinis šildymas gazu. 44 gatvė ir Maplewood. \$18,000. Tuščias butas. Raktai mūsų rastieneje.

ŠIMAITIS REALTY INCOME TAX SERVICE 2737 W. 43rd STREET Tel. CL 4-2390

BUILDERS AND CONTRACTORS Namų Statyba ir Remontas HEATING CONTRACTOR Įrengiu naujus ir perstatau senus visų rūšių namo apšildymo pečius ir air-conditioning į naujus ir senus namus. Įrengiu vandens boilerius ir stogu rinas (gutters). Darbas atliekamas greit, sąžiningai ir garantuotai. Apskaičiavimai nemokamai. Turiu leidimus dirbti mieste ir užmiesčiuose.

Domas Žukauskas HEATING & SHEET METAL 4444 So. Western Ave., CHICAGO, ILL. 60609 Tel.: VI 7-3447

A. ABALL ROOFING Įkurta prieš 50 metų VISOKIUS STOGUS, tinas ir nutekamuosius vamzdžius suaisome arba naujus įdedame. KAMINUS ISVALOME ir pataisome. Nudžome namus iš lauko ir atliekame "tuckpointing" darbus. Esame apdrausti, visas darbas garantuotas. Skambinkit LA 1-6047 arba RO 2-8778 Įrašavimas veitui. kreipkitės bet kada.

HOME INSURANCE Call: Frank Zapois 3208 1/2 W. 95th St. GA 4-8654

SKAITYK "NAUJIENAS" — JOS TEIKIA GERIAUSIAS, TEISINGIAUSIAS ŽINIAS

Įlgamečio BALFO pirmininko, prelato J. B. Končiaus knyga ATSIMINIMAI IS BALFO VEIKLOS 404 dideli puslapiai, daug nuotraukų. Kieti viršeliai \$4.00, minkšti — \$3.00. Įdomi knyga kiekvienam lietuviui, ypač tremtiniui. Geriausia dovana globėjui, siuntusiam siuntinius į Vokietiją ir kitas tremties vietas. Knygą pasiūsiame adresatui, jei pasiūsite čekį arba Money Orderį tokiu adresu: NAUJIENOS, 1739 So. Halsted Street, Chicago, Illinois 60608

Apdraustas perkraustymas Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujaisi kraustymo įrankiai. Ilgų metų patyrimas. AL NAUJOKAITIS 2022 W. 69 ST. CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ COSMOS PARCELS EXPRESS CORP. 2608 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2787 2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737 3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3320 DIDELIS PASIRINKIMAS medžiagų ir visų kitų Lietuvoje pagaidujamų prekių labai prienamomis, žemesnėmis negu kitur kainomis. PRIIAME UŽSAKYMUS AUTOMOBILIAMS Vedėjai: E. ir V. ZUKAUSKAI

Balfo vajuos globėjas adv. Pranas Zogas, Midland Savings and Loan Association prezidentas ir Lietuvos Vyčių dr. pirm. Jonas Evans, sveikina ir linki Balfoi vajuos metu surinkti 25,000 dol. Adv. P. Zogas pats aukėjo \$100. ir apmokėjo vajuos atidarymo išlaidas.